

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 8 K na leto.

XXI. letnik. V Ljubljani, november 1904. XI. zvezek.

Praznik vseh Svetnikov.

1. Nebesa.

Danes se dviga naše duhovno oko kvišku proti svetim nebesom, kjer svetniki že uživajo plačilo za svoje delovanje, že počivajo od zemeljskega truda. V duhu gledamo gori očake in preroke in vse pravične starega veka. Tam vidimo častitljiv zbor aposteljnov, nepreštete trume mučencev, nebroj spoznovavcev in svetih devic. To je tedaj ona domovina, za katero smo ustvarjeni, za katero moramo delati in trpeti. *Naša duša hrepeni in koprni po lopah Gospodovih! — Blagor njim, ki prebivajo v tvoji hiši, o Gospod, hvalili te bodo na vekov veke.* (Ps. 84) Za nebesa smo ustvarjeni, v nebesa moramo priti, naj velja, kar hoče. Govoriti hočem o sv. nebesih:

1. Kaj so nebesa?
2. Kako jih dosežemo.

I. Kaj so nebesa? — Nebesa so:

1. Kraj miru. Ko bi na zemlji ne bilo smrti, ne bolečine, ko bi ne bilo mraza, ne vročine, lakote, ne žeje; ko bi vladala na zemlji večna pomlad, ki bi obenem donášala tudi bogate, jesenske sadeže; ko bi vse družine živele v najboljšem blagostanju in bi ne imele nobenih krušnih skrbi, živele med seboj v prijaznosti in ljubezni in bi ne poznale zavisti in sovraštva, marveč bile eno srce in ena duša, vprašam vas: Ali bi ne bil to raj na zemlji? Nebesa so v resnici kraj, kjer ni smrti in nobene nadloge. Toda ta kraj ni na zemlji, marveč gori v nebesih. O njem piše sveti Janez v skrivnem razodenju: *Ne bodo več lačni ne žejni, tudi*

*solnce jih ne bo več peklo, ne kaka vročina. In Bog bo ob-
risal vse solze od njih oči. In smrti ne bo več, tudi ne bo več
žalovanja, ne vpitja, ne bolečine, ker prejšnje je minulo.*
(7 16; 21, 4.) — O krasna podoba, o sladka toložba! Dete se je
pobilo in jokaje prihiti k materi. Mati je vzame v naročje, s slad-
kimi poljubi in rutico obriše solze iz otroških oči in jok se kmalu
spremeni v rajski smehljaj. Tako bo Bog storil svetnikom svojim,
porok so nam lastne njegove besede.

Preljubi! Ako imate v hiši ali v sosesčini siroto ali vdovo,
ki žaluje za starši, za možem, ah, pojdite k nji, obiščite jo in
recite ji: Ne jokaj, vtolaži se; Bog bo obrisal vse solze iz tvojih
oči. — Ako imate bolnika, ki se noč in dan premetava po postelji
in ječi in se solzi v silnih bolečinah, obiščite ga in povejte mu,
da bo Bog vse solze obrisal iz njegovih oči. — Če poznate očeta
ali mater, ki joka nad otrokom, ki se je izgubil in se vrgel grehu
v naročje, recite jima, da solze očeta ali matere nikdar niso za-
stonj; Bog bo obrisal vse solze iz njihovih oči, če ne prej, go-
tovo gori v sv. nebesih, ker nebesa so kraj mirú.

2. Nebesa so pa tudi kraj veselja. Vzemimo, da smo na
zemlji ne samo prosti vsega zlega, marveč naše telo je zdravo,
krepko in čilo, mi živimo v najboljših razmerah, vse nas čisla,
vse se nam klanja, obiino je naše blagostanje in to ne za en čas,
marveč za vekomaj, vprašam: So li to nebesa? Dà in ne, kakor
se vzame. Telesa pravičnih bodo sicer v nebesih poveličana in
pomlajena in bodo v velikih čisljih. Izvoljenci božji bodo imeli
znamenja časti — palme — v svojih rokah, glavo jim bodo kinčali
venci in krone, sedeli bodo pri nebeški ženitnini in Ženin sam
jim bo stregel. Vendar vse to še niso nebesa, so le pojedini žarki
solнца. Brez Boga ni nebes. Zatorej so nebesa

3. kraj zveličanja, kjer se vživa in gleda iz obličja v
obličje sam Bog. Da bi umeli to blaženost, moral bi vam popisati
Boga. Ali Bog prebiva v nepristopni luči, nihče še ni videl bož-
jega bistva in ga tudi ne more videti. Ko bi človek mogel videti
Boga v njegovem veličastvu, takoj bi ga potrlo veličastvo in
umrl bi.

Dasiravno pa ne moremo videti Boga, vendar se mu lahko
bližamo po stvarih, ki so lestva do njega.

a) Krasno je stvarstvo. Mislite si, da smo na hribu; pred
nami je razprostrta široka ravan, zeleni travniki in logi, reke in
potoki se vijejo po ravnini kakor srebrne niti. Nad nami se raz-

penja sinji obok, svetlo solnce razliva svoje žarke po božjem stvarstvu. Ako je pa stvarstvo tako krasno, kako krasan mora biti šele Stvarnik sam, saj je solnce njegov šotor in zemlja njegovo podnožje. Pa pojdimo višje!

b) Veličastna je hiša božja, zlasti na praznike, ko si nadene ves kinč, ki ga ima. Veličastna je že stavba sama. Vitki stebri nosijo visoki obok, v cerkvi so mramornati altarji, kipi, podobe; kamor se ozre oko, vse ga spominja Boga, Matere božje in svetnikov, vse ga nagiba k molitvi in k ljubezni do Boga. Na koru se oglasé veličastne orglje in pevci opravljajo angeljsko službo. Pri altarju stojé mašniki v dragocenih oblekah, dišeče kadilo se dviga proti nebu. Vse to velja božjemu Jagnjetu, ki v ponižni podobi kruha prebiva med nami. Ah, kako veličastna mora biti šele v nebesih služba božja, kjer se ljubi Bog dá uživati in gledati v obličje. Vendar pojdimo še višje!

c) Jezus je vzel ljubljene tri učence seboj in jih je peljal na goro Tabor. Oadi se je spremenil pred njimi. Njegovo obličje je bilo kakor solnce, obleka njegova bela kakor sneg. Peter je zaklical ves iz sebe: Gospod! Tukaj je dobro biti, tu ostanimo, nikar se več ne vrnimo! In kaj je bilo? Iz Jezusove svete duše je prišel en sam žarek in je razsvetlil njegovo telo, kakor zahajajoče solnce razsvetljuje visoke oblake in zlati vrhove naših gora. Kako nepopisno lep mora biti Jezus v božjem veličastvu, ki ga dá gledati svojim ljubim v svetih nebesih!

Predragi! Višje vas ne morem peljati. Večjega veličastva ne prenese naše oko. Le toliko rečem, odtod pa do pravega veličastva božjega v nebesih je še neizmerno daleč. Le to veličastvo bomo mogli gledati šele v nebesih, ko bode Bog poostril duhovno naše okó. Neizadovoljni bodete tedaj rekli: Obljubili ste nam opisati sveto nebó in zdaj veste le, da je nebo kraj mirú, kraj radosti, kraj zveličanja. Pripeljali ste nas do vrat nebeških, dalje ne moremo. Prav imate, jaz vem o svetih nebesih malo več kot nič. Zategadelj vas peljem k možu, ki vam bo dal boljša pojasnila.

d) Ta mož je sv. Pavel. On piše o sebi v II. knjigi do Korinčanov: *Jaz vem človeka v Kristusu, ki je bil pred štirinajstimi leti samaknjen v tretja nebesa; ali v telesu ali zunaj telesa, tega ne vem, Bog ve; in ta je bil samaknjen v raj, in je slišal besede, katere govoriti človeku ni pripuščeno.* (12, 4). — Ah, dobri sveti Pavel, povej nam ti, kaj si videl v nebesih, kaj slišal? — Tisti sv. Pavel, ki bi bil dal vse, samo da

vse pridobi za Kristusa, je vedel povedati le to, da nobeno oko ni videlo, nobeno uho ne slišalo in nobeno srcé še občutilo, kar je Bog pripravil svojim izvoljencem. Blaženost v nebesih je neizmerna, doseči se dá, popisati se ne dá. Zategadelj nočemo biti predrzni, ne povprašujmo dalje, kaj so nebesa, marveč recimo s sv. Gregorijem: „Kateri jezik bi zamogel izgovoriti, kateri um pojmiti, kolika blaženost je pripravljena v svetih nebesih? Bivati med angelskimi kori, ž njimi stati pred božjim veličastvom, gledati božje obličje, se radovati brezmejnega morja luči, brez strahu smrti se veseliti večne netrohljivosti. Pri tej veseli vesti nam kipi srcé in že zdaj bi rado bilo tam, kamor upa dospeti po smrti.“ Toda počasi, še smo na zemlji, treba delati, se vojskovati, pred vsem najti pravo pot, ki gotovo pelje v nebesa.

II. Pot v nebesa nam je načrtana v današnjem sv. evangeliju, načrtal jo je Jezus sam v osmerih blagih.

1. On pravi: *Blagor ubogim v duhu!* Svet uči drugače, on pravi: Srečen, kdor ima dovelj denarja, srečen, komur nič ne manjka, ima vsega v obilnosti in si lahko kaj privošči! To je evangelij sveta. Kristus pa blagruje uboge v duhu, t. j. one, ki živé v siromaštvu, pa ga radi prenašajo iz ljubezni do Njega, ki je za nas postal ubog, ki se je rodil v bornem hlevcu in na križu ni imel kam položiti glave. Ubogi v duhu so dalje oni, ki imajo sicer premoženje, vendar niso navezani nanj in od tega, kar imajo, radi delé ubogim; kadar trpé kakó škodo, ne mrmrajo, marveč častijo Boga, ki dá, pa zopet vzame in se bolj bojé greha, kot časne škode. Blagor jim! Zakaj? „Ker njih je nebeško kraljestvo.“ Iz ljubezni do Boga se odrekó zemlji, v zameno prejmo nebesa.

2. *Blagor krotkim*, ki hudega ne povračujejo s hudim, se premagujejo, kroté jezo, odpuščajó sovražnikom, spominjajo se krotkega Jagnjeta, ki ni odprlo svojih ust, ko je bilo peljano na morišče. Blagor njim, ker bodo posedli zemljo, deželo obljube, katera neizmerno presega obljubljeno deželo Kanaan.

3. *Blagor žalostnim*, ki sedanjega življenja nimajo za šalo, marveč z vso resnobo skrbé za svoje in za zveličanje bližnjega; ki studijo greh in ga obžalujejo iz celega srca. Blagor njim! „Ker oni bodo oveseljeni.“ Drugi se razuzdano veselé zdaj, v večnosti bodo jokali.

4. *Blagor lačnim in žejnim pravice*, ki hrepené po krščanski popolnosti, oni bodo nasičeni. Katere čednosti pa obsega krščanska pravičnost? To povedó nadaljni blaghi.

5. *Blagor usmiljenim*, ki bližnjim skazujejo dela krščanskega usmiljenja, duhovna in telesna. V tisti meri, s katero merijo drugim, bo odmerjeno njim: „Dosegli bodo usmiljenje.“

6. *Blagor njim, ki so čistega srca*, ki zatirajo podlost in mesenost, ki se varujejo grešnih priložnosti, ki ohranijo svoje telo čisto in neomadeževano, ki se vojskujejo zoper ostudne misli in predstave, ki so angeli v človeškem mesu, „oni bodo gledali Boga“.

7. *Blagor mirnim*, ki radi ljubega miru odnehajo v vseh rečeh, kar ni greh, rajši prenesó kako škodo, samo da je mir. Otroci so podobni očetu, miroljubni pa nebeškemu Očetu, ki je Bog miru. Zategadelj „bodo imenovani otroci božji.“

8. Kdorkoli pa bo spolnoval lete blagre, bo prejel od svetá zaničevanje in preganjanje. So zaničevali Jezusa, bodo zaničevali tudi nje, ki hodijo po stopinjah Jezusovih. To pa je gotovo znamenje, da ste Jezusovi učenci. Veselite se tedaj zaničevanja, kakor so se veselili apostelnj, ko so jih metali iz shodnic in hudo govorili zoper nje. *Blagor torej njim, ki preganjanje trpé z avoljo pravice, ker njih je nebeško kraljestvo.*

To je tedaj pot, ki pelje v nebesa; po njej so hodili svetniki, n srečno dospeli v nebeški Jeruzalem. Uboštvo, krotkost, resnoba, hrepenenje po krščanski popolnosti, usmiljenje, nedolžnost, miroljubnost in potrpežljivost, to je pot v nebesa, ozka, strma pot, in le malo jih hodi po njej. Je pa še druga pot, široka, složna in mnogo jih hodi po njej; toda ta pelje v pogubljenje. Zatorej predragi, kvišku srca! Ozrite se na svetnike božje, oni so bili to, kar smo mi zdaj. So premgli oni, zakaj nebi i mi? Tem ložji, ker nam oni svetijo z zgledom in nas podpirajo s prošnjami. — O blaženi svetniki božji, prosite tedaj za nas, da ne omagamo, da se po vašem zgledu bojujemo zoper vse sovražnike naših duš in da tudi mi enkrat pridemo v sveto nebo gledat in vživat Boga Očeta in Sina in svetega Duha. Amen. P. H.

2. Kako so svetniki dosegli zveličanje.

Glejte konec njih življenja in ravnajte
se po njih veri. Hebr. 13, 7.

Nas vse, kateri smo danes v tej hiši božji zbrani, brez dvombe obhajajo želje, da bi enkrat po smrti dosegli tisto nebeško zveličanje, kjer se svetniki božji vže sedaj veselé. Da se

nam te želje izpolnijo, ni nam drugega potreba, kakor tega, da ravno tako pobožno, sveto, nedolžno ali spokorno živimo, kakor so svetniki živeli, ki so pred nami tje gori dospeli; ali z drugimi besedami, da po tisti poti hodimo, po kateri so svetniki hodili. Da nam to pot kaže, postavlja nam sv. cerkev vsak dan kakega svetnika pred oči, danes pa vse skupno, in nam kliče z besedami sv. apostola Pavla: *Glejte konec njih življenja in ravnajte se po njih veri!* da nje posnemamo in tje pridemo, kamor so oni prišli. Da bodemo pa ono pot, po kateri so oni hodili, spoznali, hočem vam jo danes s kratkimi obrisi nekoliko zaznamovati. Ako se namreč vprašamo: Po kateri poti so svetniki božji dospeli v zveličanje, si moramo odgovoriti 1. po poti vere, 2. po poti dobrih del, 3. po poti zavaranja zoper greh in 4. po poti pokore. O tem me zvesto poslušajte v imenu svetnikov in svetnic božjih!

1. Sv. Tomaž iz Vilanove pravi, da nam Bog po zgledih svetnikov, kakor v ogledalu kaže, kako nam gre živeti, da se zveličamo. Če se pa vprašamo: Zakaj so apostoli hodili iz dežele v deželo? zakaj so z nevarnostjo svojega življenja oznanovali sv. evangelij, se dali sovražiti, preganjati, pretepati, se v ječe in železje devati? Zakaj so oni in za njimi brez števila mučencev se dati razmesariti, razčetveriti, prepiliti, na goreče grmade ali v zavrelo olje, ali mej divje zverine metati? — reči moramo na to, da vzrok vseh teh muk in grozovitega trpljenja je bila sv. vera, besede Kristusove: *Kdor zgubi svoje življenje zaradi mene, ga bode ohranil.* (Mat. 10, 39.) Kaj je bilo, zaradi česar je brez števila spoznavalcev in devic vse na svetu zapustilo, se kraljevim sedežem in kronam, bogastvu, častem in veselju tega sveta odpovedalo, in so v podzemeljskih podmolih, v samostanih in samotah Bogu služili, se postili, molili in do krvi ranili? Ali ni bila vzrok temu sv. vera, beseda Kristusova: *Kdor hoče moj učenec biti, naj sataji sam sebe, sadene svoj kriš in hodi za menoj.* Brez vere ga torej ni svetnika v nebesih. Vera je podlaga krščanskega življenja in torej tudi pot v zveličanje, in *kdor hoče k Bogu priti*, pravi apostol, *mora verovati, da je, kdor ne veruje, govori Kristus, je vže sojen.* Ko so Izraelci na poti v obljubljeno deželo prišli ob vero in so jeli zlato tele moliti, jih je kaznoval Bog s smrtjo, in apostol (Hebr 4, 6.) pravi, da v obljubljeni deželo zaradi svoje nevere niso dospeli. Tem Izraelcem smo mi

enaki. Tudi mi gremo proti obljubljeni deželi, proti nebesom kot izvoljeni rod božji. Ako pa nauke tega sveta poslušamo in ob vero pridemo, tudi nas bo dohitela šiba božja, da zaradi svoje nevere ne bomo dospeli v obljubljeno deželo — v izveličanje izvoljenih.

2. A ne vere same, ampak tudi dobrih del nam je v zveličanje potreba. *Ne tisti*, pravi Kristus, *kdor mi kliče: Gospod! gospod! pojde v nebeško kraljestvo, ampak kdor stori voljo mojega Očeta, ki je v nebesih, tisti pojde v nebeško kraljestvo.* (Mat. 7, 21.) O tej resnici prepričani so ohranili svetniki božji ne le vero, ampak so izpolnovali tudi dela iz vere, in to so prav tista dela iz vere, katerim Zveličar v današnjem sv. evangeliju obeta nebeško kraljestvo. Poglejte, postavim sv. Ciprijana, ki je vse svoje veliko imenje razprodal, in ves skupiček mej uboge razdelil. Glejte sv. kraljico Elizabeto, ki je sama zahajala v ubožne hiše in z bogatimi darovi lajšala njih ubožstvo. Glejte sv. Filipa Neriškega, ki je za časa lakote njemu podarjen kruh lačnemu siromaku podelil. Glejte sv. Serapijona, ki je dvema nagima beračema enemu plašč, drugemu suktnjo raz svojega života podaril. Zakaj pa, vprašam? Ali ne zato, ker so verovali besedi Gospodovi: *Blagor usmiljenim, ker bode usmiljenje dosegli.* Poglejte svete tega Ahacija, ki je vse svoje imenje prodal, da je s tem skupičkom iz sile in zadrege pomagal človeku, ki mu je poprej odvzel njegovo dobro ime. Glejte sv. škofa Sabina, kateri je tistemu oblastniku, kateri mu je dal odsekati obe roki, precej potem še s krvavimi laktmi iz nebes izprosil zdravja v silnih očesnih bolečinah. Vprašam še edenkrat: Zakaj so svetniki tako ravnali? Zato, pravim, ker so verovali besedi Gospodovi: *Blagor vam, kadar vas bodo ljudje kleli in preganjali in vse hudo zoper vas lažnjivo govorili zavoljo mene; veselite in radujte se, ker je vaše plačilo veliko v nebesih.* Vidite, ljubi moji! po tej poti dobrih del moramo hoditi za svetniki še mi, če hočemo za njimi v nebesa priti, zakaj dobra dela, pravi sv. Bonaventura, so ključ od vrat v nebeški Jeruzalem.

3. Svetniki so nebesa dosegli s tem, da so se skrbno varovali vsakega greha. Naj si bode, da je dosti svetnikov v nebesih, ki so v svoji mladosti ali pred svojim spreobrnjenjem, kakor mi, morebiti celo v smrtnih grehah živeli; a ko so milost spreobrnjenja dosegli, so se varovali greha kakor strupenega gada, in veliko izmed njih si je rajše smrt, kakor greh izvolilo. Vpra-

šajte sv. Magdaleno Paciško, ki svoje žive dni ni nobenega velikega greha storila, kaj si je mislila o grehu, in slišali jo bote reči, kar je svoje dni tolikrat ponavljala, rekoč: „Moj Bog, rada bi šla v pekel, ako bi s tem mogla doseči, da bi te ne bila nikoli razžalila.“ O sv. Krizostomu so dvorniki cesarici Evdoksiji rekli: „Zaman, o cesarica, strašiš tistega človeka, ki se ničesar drugega ne boji, kakor greha.“ O sv. Ambrožu je cesar Teodozij rekel: „Jaz poznam stanovitnost Ambroževo, katerega ne mogočnost ne žuganje cesarjevo ne prisili, da bi prelomil zapoved božjo.“ In sv. Anzelm, veliki škof Kenterburijski, je imel navado reči: „Če bi na moji desnici zažgana apnenica gorela, ob moji levici pa bi bil greh, rajše bi skočil v ogenj, kakor greh storil.“ — Ako torej svoje življenje z življenjem teh svetnikov primerjamo, vprašam: ali moremo imeti kaj upanja po nebesih? Ali se ne bomo prestrašili, kò slišimo besedo apostolovo, da nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo? Oh, naše življenje je tolikanj drugačno od življenja svetnikov, kolikor so nebesa oddaljena od zemlje. Zato moremo le tedaj upanje imeti, v nebesa priti, ako

4. poslednjič svetnike, katerih nismo posnemali v svetosti in nedolžnosti, posnemamo vsaj v pokori. Spominjajte se le toliko in tako velikih grešnikov, katere je edino le pokora rešila, kakor kralja Davida, Magdalene pri Jezusovih nogah, jokajočega Petra, Marije egiptovske, Pelagije, sv. Avgušтина itd. Veliko svetnikov je v nebesih, ki niso svoje žive dni Boga z nobenim smrtnim grehom razžalili; nobenega grešnika pa ni gori, ki bi se bil brez pokore zveličal. Ker smo pa mi vsi grešniki, kolikor nas živi pod božjim solncem, ne preostaja nam drugega razen, da se še mi vsi podamo na pot pokore. Le ta pot edina je, ki nas po odpuščenem grehu vodi v nebesa. *Ako se hudobni spokori in spreobrne od svojih grehov*, govori Gospod po preroku Ecehijelu, (18, 21.) *živi naj in naj ne umrje*. Zategadelj ponavljam k sklepu besede: Le po poti vere, po poti dobrih del, po poti zavarovanja pred grehom in po poti pokore za greh bomo tje dospeli, kjer so svetniki in svetnice božje in se ž njimi vred pred sedežem božjim vekomaj veselili. Amen.

† M. Torkar.

Spomin vernih duš.

Dobro je pogostokrat misliti na smrt.

V vseh svojih delih se spominjaj
svojih poslednjih reči, in vekomaj ne
boš grešil. Sir. 7, 40.

Letos ali lani so se mnogoteri za vedno na tem svetu ločili od svojih ljubih domačih znancev in prijateljev. Njihova trupla sedaj mirno v grobih počivajo poleg drugih ranjkih, med tem ko njihove duše svoje zasluženno plačilo uživajo! — Današnji dan obiskujemo grobe svojih dragih ranjkih. Marsikateri bi radi pri tej priložnosti svojim ljubim ranjkim kaj povedali ali potožili ali jih kaj vprašali . . . . . ko bi vedeli, da jih ranjki slišijo in da jim bodo kaj odgovorili. — Marsikateri otrok bi klical: O mati, kako mi je dolg čas po vas! Kolikrat sem lačen, pa nimam vas, da bi mi kruha dali! Nimam vas, da bi me čedno oblekli, z menoj molili, me peljali k službi božji, k spovedi, kakor ste me poprej, ko ste bili živi! — Marsikatera žena in mati bi klicala v grob za svojim možem, rekoč: Odkar si ti, oče teh otrok in še unih doma, zatisnil oči, so vsak dan bolj samopašni in nepokorni; starejših tudi že na grob ne morem več spraviti, da bi danes tukaj pokleknili in molili za tebe. Povsod hočejo biti, kjer je kaj napačnega; vsega se ogibljejo, kjer je kaj dobrega! Vsaj jih vendar nisva ne ti, ne jez tako učila! . . .

Pa ravno tako vem, da bi marsikateri svoje preljube ranjke radi vprašali, kako se jim tam godi? Pa vprašajte jih, kar hočete, odgovora od njih ne bote dobili, njihov jezik je odrvenil, njihova usta umolknila. Namesto njih vam pa jaz v Jezusovem imenu odgovorim, kako se jim godi . . . namreč: dobro ali slabo! — Kristus sam je rekel: *Kar bo kdo tukaj na zemlji sejal, — to bo v večnosti žet!* torej bodite pripravljene, ker ne veste ne ure ne dneva, *kedaj pride Gospod!* — In sv. apostol pravi (Hebr. 9. 27): *Človeku je odločeno enkrat umreti, potem pa pride sodba, da bo vsak prejel po tem, kar je storil hudega, ali dobrega.* — Hudo in dobro tedaj, kar so naši preljubi ranjki delali v življenju, to je odločilo tudi onkraj groba njihovo nesrečo ali pa srečo! — Zastonj bi bilo govoriti o pogubljenih v peklu, njim ni mogoče pomagati. Izvoljeni v nebesih pa ne potrebujejo več, njim se spolnjujejo vse želje v kraljestvu Očetovem,

in ako bi mogli še kako žalost imeti, pravi neki učenik, bila bi ta, da niso časa še bolje obrnili.

Mi imamo pa še en kraj, iz katerega se dviga mili glas: *Usmilite se nas, usmilite se nas, vsaj vi prijatelji naši, roka Gospodova nas je zadela!* (Job. 19. 21.) — *Strašno je pasti v roke živemu Bogu!* (Hebr. 10. 31.) In to je kraj očiščevanja — to so vice! In ravno na ta kraj obrača danes sv. cerkev naše oči in misli! — Vice so kraj, kjerjenja milost in se prične pravica; vice so kraj, kjer se ljudje ne smeja, temveč žalujejo; vice so kraj, v katerem ne hodijo po nevarnih družčinah, plesiščih, razuzdanih kazališčih, temveč se kesajo, da so tje hodili, in zato trpé; vice so ječa, na katere vratih je zapisano: Resnično ti povem, od tod ne pojdeš, dokler ne plačaš zadnjega vinarja! — Preljubi moji, jaz pa vem za izvrstni pripomoček, ki nas more obvarovati večnega ognja, — pa tudi strašnega ognja v vicah, ako ga hočemo v življenju pridno rabiti, in ta je: pogostna misel na smrt in večnost: — zato pravi modri Sirah: *Spominjaj se v vseh svojih delih poslednjih reči, in na vekomaj ne boš grešil!*

Kako dober je ta pomoček zoper greh in nesrečno večnost, vam hočem danes spričati!

Nekdaj je stal sv. Jakopon na trgu, kjer so ljudje prodajali in kupčevali, ter premišljuje misli in dela ljudi. Kar stopi k njemu neki kupec, ki ga je dobro poznal kot pobožnega in zanesljivega človeka, ter ga prosi, naj mu nakupljeno blago nese v njegovo hišo, kamor bo kmalu prišel. Služabnik božji vzame blago, ter ga nese v cerkev, pri kateri si je ta kupec pred kratkim pustil pozidati grob za svojo družino. Vzdigne nadgrobnik kamen, ter spusti blago v jamo. Kmalu potem pride kupec domu. Njegovo prvo vprašanje je: kje je njegovo nakupljeno blago? Pa nihče v hiši mu ne vé na to kaj odgovoriti. Ves nevoljen preteče sedaj vse ceste in ulice mesta, iskaje Jakopona, da bi ga vprašal, kam je nesel njegovo blago. — Kar ga najde, — in sicer ravno ondi, ko vprvič. Vpraša ga, kam je dejal njegovo blago. Jakopon pa pravi: nesel sem ga v vašo hišo. Ni res, pravi kupec, ti še v mojo hišo stopil nisi. Mirno mu sedaj služabnik božji odgovori: Pojdite z menoj, bote videli, če je res, kar govorim, ali ne. Na to prime Jakopon kupca za roko, ter ga pelje naravnost do cerkve, ter dvigne od groba kamen. Kupec pogleda v jamo, ter zagleda svoje blago. Ostro in resno pogleda sedaj Jakopon kupca in pravi: Kar vi svojo hišo imenujete, ni vaša prava hiša, temveč le prenočišče za kratek čas pozemeljskega življenja. Vaša prava hiša do sodnjega dne je tukaj le, in na to hišo morate vi večkrat misliti, da vi ne

bote prodali s svojim blagom svoje duše in zveličanja. — Kupec obstoji, kakor od strele zadet; kajti resnica, ki mu jo je Jakopon povedal, je pretresla njegovo dušo. Šel je, ter zmanjšal svoja posvetna opravila, da je imel čas tudi na večnost misliti. Tako je misel na smrt pre naredila posvetnega kupca — v nebeškega kupca! —

Temu kupcu, — predragi moji! — smo mi vsi podobni. Vsi mislimo preveč na svet, premalo pa na večnost, ter ne pomislimo, da bo smrt kmalu vsemu posvetnemu storila konec. Vse drugače pa bi gotovo mi mislili, delali in živeli, ko bi se pogostokrat resno smrti in večnosti spominjali, mi bi se gotovo bolj skrbno greha varovali in dobro delali, s čemur bi si srečno večnost zaslužili. Pogostna in resna misel na smrt je najboljši pomoček, da se ogiblujemo greha in delamo dobro, kar nam pripravlja srečno večnost! —

I Sv. Janez nam imenuje tri poglavitne korenine, iz katerih izvirajo vse naše pregrehe in hudobije, in te so: poželjenje mesa, poželjenje oči in napuh življenja. To je nečistost, lakomnost in prevzetnost. To trojno strast človekovo pa vé resna misel na smrt prav dobro krotiti! . . .

1.) Misel na smrt kroti poželjenja mesa. Misel, da bomo kmalu umrli, da bo naše meso skoraj smradljiv gnoj, živež črvom, nam brani, da mesu preveč ne strežemo, mu vsega ne dovolimo. Misel, da jih veliko, ki so v življenju mesu stregli, sedaj v peklu gori, kjer svoje pregrešno vživanje drago plačujejo, ta misel brani človeku živeti kot živinče, ter ga sili živeti sramežljivo po pameti, ter v strahu božjem, kakor se spodobi božjim stvarjem. — Misel na smrt je podala spokornikom bič v roke, jih oblekla v rašovnate halje, ter jih peljala daleč proč od ljudi v puščave med divje zveri, kjer so se postili, molili in mrtvili svoje uporno meso. Misel na smrt je že nad 1000 ljudi zavezala k vednemu molčanju in k ostrim pokori. Misel na smrt še sedaj vedno kliče ljudi obojega spola v samoto, k zatajevanju, ona je, ki obdrži svet pri pravici in poštenju; misel nas mrt še vedno varuje mladost pred razuzdanostjo, jo dela čuječo pred grehom, neustrašeno v nesrečah, ter močno v skušnjavah, zakaj ker nemogoče je, da bi kdo obenem resno mislil na smrt pa svetu in mesu stregel, kakor zatrjuje sam sv. Duh, rekoč: *V vseh svojih delih se spominjaj svojih poslednjih reči, in vekomaj ne boš grešil.* —

Neki mladenič, za katerega zveličanje si je sv. Gregor veliko prizadeval, je imel do neke ženske tako močno pregrešno na-

gnjenje, da ga noben svèt, nobena molitev, nobena prošnja svetega Gregorja od tega ni mogla odvrniti. Slednjič pa stori Bog sam konec temu. Sogrešno žensko udari z naglo smrtjo. Mladenča sicer to močno gine, toda nikakor pa ne poboljša. Sedaj začne še le prav hudo po njej žalovati. Sv. Gregorju močno težko dé, ko vidi tako zaslepljenost mladenčevo, ter poskusi zadnji pomoček. Ko nekega dne odmoli in Gospoda za pomoč pōprosi, prime mladenča za roko, ter ga pelje k grobu, v katerem je ženska ležala. Pusti grob odpreti. Strašni pogled! Mladenča vržeta strah in groza na tla, ter hoče zbežati. Ne, stoj moj sin, reče sv. Gregor, poglej to podobo! Kje je lepota, v katero si se strastno zagledal? Poglej ostudno glavo, udrto oko, črne ude, ostudni gnoj in ali čutiš smrad? Premisli, za tem ti toliko žaluješ in zdihuješ, in za to bi ti hotel svojo dušo, svoje zveličanje, večnost in Boga zgubiti? . . . Mladenič je šel v se, posvetil odslej naprej vse dni Bogu, pokori in zveličanju svoje duše! Misel na smrt ga je spametovala, in mu ukrotila nesramne misli in želje! —

2.) Misel na smrt pa kroti tudi preveliko in brezmejno poželjenje oči, t. j. po posvetnem blagu in dobičku kakor vidimo pri onem kupcu, o katerem sem vam v začetku pravil. Kateri človek bo navezoval svoje srce na minljive svetne dobrote, če vsak dan misli, da mu jih smrt še lahko tisti dan pobere? Kdo bo lakomen, skop; kdo bo zatiral revne, uboge, potrebne — pri resni misli na smrt? . . .

3.) Pa tudi zoper tretjo korenino, zoper napuh, je misel na smrt najboljše zdravilo, ker spomin na smrt uči človeka ponižnosti.

Res je sicer, da nas pamet in sv. vera učite ponižnosti, ker nam pravite, da mi v primeri z Bogom, z vsemogočnim stvarnikom nismo nič; toda bratje moji! koliko je pa takih, ki ta glas poslušajo? Take nespametneže je treba le tje h grobu peljati. V sredi med črvivimi trupli se prevzetnežu še le oči odpró, da spozna kaj je on, — in kaj je Bog! Nemogoče je, da bi se človek, ki vedno na smrt misli, prevzetno nosil, ošabno bahatil, po časti in hvali hrepenel! Iz prahu smo, po prahu lazimo, pa kratek čas, in kmalu bomo zopet prah! Koga bi ta misel ne nagibala k ponižnosti? Zato pravi sv. Gregor: Nobena misel v človeškem srcu ni tako visoka, da bi je spomin na smrt ne ponižal! . . . Glejte! kako dober pomoček zoper greh je res misel na smrt in na to, kar po smrti pride! — Zato pravi neki učenik: Ogenj straši požrešnega leva od ropa, živa misel na peklenski plamen pa odganja grešnika od hudobije. In kakor misel na večni ogenj odvrāčuje človeka od smrtnih grehov, tako naj nas misel na časni ogenj v vicah straši

pred malimi ali odpustljivimi grehi? Smrtni greh je največje hudo, — in za smrtnim grehom je odpustljivi greh največje hudo; onega čaka večna, — tega pa časna kazen! — Hlapec, ki je manj grešil, bo sicer manj tepen, — tepen pa vendar le bo. Ko bi ti vedel, da boš zato, če boš kaj malega predrzen v svojih pogledih, na eno oko za vse svoje življenje oslepel, vem, da bi rajše oči krotil, kakor si to nadlogo nakopal: toda kaj je slepota, četudi na obeh očesih in za vse žive dni, v primeri k trpljenju v vicah? Ako bi ti vedel, da ti bo jezik zastal in ne boš mogel tri leta govoriti, če bi kaj zoper bližnjega rekel, kar ne smeš, vem, da bi se skrbno tega varoval, pa kaj je to proti trpljenju v vicah, ako bi človek tudi celo življenje mutast bil? Ako bi ti vedel, da ti bodo zato, če starišem ali drugim kaj vzameš, prsti posekani, vem, da bi rajše vse v miru pustil, kakor trpel take bolečine; pa glej! Ko bi ti kdo tudi obe roki ali nogi odsekal, se to ne da primerjati s trpljenjem v vicah! Ogenj v vicah, pravi sv. Avgustin, bo hujši, kakor kakoršnekoli kazni, ki se morejo na tem svetu videti, misliti ali občutiti. Pravica božja natanko meri. Očiščevanje malih grehov na onem svetu je prav hudo in težavno — tako učijo vsi drugi učenci! —

Treba je torej, da začnemo biti modri, mislimo na ta ogenj, na grozne kazni, ki nas čakajo, da se bomo varovali tudi malih grehov, ter skrbimo bolj za svojo dušo, ker sodba bo natančna, in vse lahko se zgodi, da drugo leto osorej bo že veliko vas mrtvih, ki sedaj to poslušate! . . .

II. Pogostna misel na smrt nas pa ne varuje samo greha, temveč nas priganja tudi k dobrim delom, kar nam prinaša srečno smrt. —

Kristjani! vse meso je kakor trava. Kakor roža človek pricveti, pa zopet hitro zbeži kakor senca. Morebiti imamo le še prav malo časa za živeti, pa če bi imeli tudi veliko let, kaj je to v primeri k večnosti? Kadar bomo pa umrli, ne bomo mogli nič seboj vzeti, pač pa moremo nekaj naprej na oni svet poslati. Kristus je rekel: *Nabirajte si zakladov, katerih noben tat ne ukrade, molj ne sne in rja ne pokonča!* Kateri so ti zakladi? Ne zlato, ne srebro, temveč dobra dela so. Teh duhovnih zakladov si nabira tak, ki večkrat misli na smrt, zakaj ker nemogoče je zopet, da bi kdo večkrat na smrt mislil, pa bi ne storil toliko dobrega, kolikor se dá. Mislimo pogostokrat: Smrt mi bo vse vzela, kar imam: hišo, orodje, shrambe, premoženje, denar, obleko,

vse, kar mi je ljubega, samo mojih dobrih del ne, namreč: molitve, miloščinje, postov, zatajevanj, sv. spoved in sv. obhajil, ter drugih dobrih del, zatorej hočem storiti veliko dobrega, kjer in kar morem. *Blagor jim*, — govori sv. Duh, — *ki v Gospodu zaspé, njih dela gredo za njimi!*

Tako srečni, predragi moji! so tudi naši ranjki, ako so res v Gospodu zaspali, v milosti božji brez smrtnih in tudi malih grehov, bogati na dobrih delih. Njim se sedaj dobro godi, kakor je obljubil Gospod sam po preroku: povej pravičnemu, da se mu bo dobro godilo. — K tej sreči pa jim je pomogla vedna misel na smrt in večnost; če so v življenju radi na to mislili, so se gotovo tudi zato pripravljali: nesrečni so pa — in hudo se pa godi onim, ki tega niso storili. Oni sicer sedaj svojo zamudo bridko obžalujejo, pa pomagati si ne morejo. Mi na zemlji si, dokler živimo, zamoremo še vedno pomagati in srečno večnost privojskovati, če res pogostokrat mislimo na poslednje večí. Ne opustimo tega izvrstnega pomočka srečne smrti, na katerega nas današnji dan tako živo spominja. Pomnimo, da se bo tudi nam grob skoraj odprl; tudi za nas se bo jama skoraj izkopala, in morebiti prav kmalu, marsikomu že v tej vrsti, kamor se ravno sedaj pokopuje. Čas hitro teče. Letos na smrt še ne misliš; k letu ta dan te morebiti že med živimi več ne bo. Letos hodiš napuhnjen, glava se noče k molitvi odkriti, koleno ne poklekniti, srce se ne ponižati pred Bogom: drugo leto osorej utegne biti tvoje napihnjeno telo črvom v živež. Letos psuješ svoje duhovne pastirje in jih grdo zmerjaš; drugo leto utegneš med tistimi biti, katere bo on k grobu spremil, in nanje prsti vrgel. Letos še sv. cerkev preziraš in ji nasprotuješ; drugo leto bo nemara že ona zate molila na tvojem grobu. Letos greš še sam na pokopališče, pa le zato ker drugi gredo, in še morebiti komaj kak očenaš zmoliš; drugo leto utegnejo že drugi na tvoj grob prihajati, pa kdo ve, če bo zate pomagalo kaj moliti?! . . . Danes si zakopan v smrtnem grehu, pomisli dobro, kje boš ta trenutek drugo leto, če v grehu umrješ? Ti vse bolj ljubiš, kakor Kristusa, vendar boš nazadnje za vse najbolj nesrečen, če ti Kristus ne bo pomagal . . .

Pri vsem tem premišljevanju pa svojih ljubih ranjkih nikar ne pozabimo, temveč prosimo zanje s sv. cerkvijo na tihem pokopališču, rekoč: Ti, o Gospod, ki si Lazarja obudil iz groba, daj

jim mir . . . Ne spominjaj se zmot njihove mladosti, in ne pomni njihove nevednosti, o Gospod! . . . Daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti! — Amen.

Andr. Šimenec.

Štiriindvajseta nedelja po binkoštih. (Zahvalna nedelja.)

1. Bodimo Bogu hvaležni.

Hvalite Gospoda, ker je dober, in
dobrota njegova traja vekomaj!

Ps. 106, 1.

Kako lepo je, da nas sv. mati katoliška cerkev vsako leto na današnjo zahvalno nedeljo v pozni jeseni opominja, da zahvalimo Boga za vse milosti in dobrote, katere smo to leto prejeli iz njegovih očetovskih rok. Človek je res čuden v tem oziru! Smelo trdim, ako bi ga sveta cerkev ne spomnila, da je treba zahvaliti Gospodarja vseh stvari, bi marsikdo pozabil to storiti, ker ne pomisli v sreči, da mu je Bog vse dal, kar ima dobrega.

Ljubi v Kristusu! Ako pomislimo, kaj vse imamo od svojega Stvarnika, življenje, zdravje, srečo, premoženje, presuniti nas morajo besede psalmistove, ki kliče: *Hvalite Gospoda, ker je dober in usmiljenje njegovo traja vekomaj!* Oj kako neskončno dober in usmiljen je res naš Gospod, ki nam nevrednim grešnikom deli tako mnoge, neštevilne dobrote! In mi pa smo tako mlačni, da na vse prej mislimo nego na to, da bi Boga zahvalili za vse, kar nam daje! Zato nam je posebno potreben spomin sv. Pavla, ki pravi: *Zahvalite se za vsako reč, ker to je volja božja!* Ali čujete kristjani? Za vsako reč moramo torej Boga zahvaliti, če je stvar, katero smo prejeli, še tako majhna. Toda ne samo za dobrote moramo biti Bogu hvaležni, temveč tudi za trpljenje, katero nam pošilja, ker Bog že vé, zakaj nas tepe s tem ali onim križem. Gotovo ima pri tem najboljše namene, da bi nas po trnjevem potu na tem svetu tem preje pripeljal v boljšo domovino. Da vas prepričam, kako potrebna, kako lepa, kako prijetna je hvaležnost, govoril vam bom, zakaj in kako moramo biti Bogu hvaležni.

I. Človeško srce je samo po sebi že tako ustvarjeno, da spozna, kaj je dobro, kaj slabo, kaj je hvale, kaj graje vredno. Kdor ima količkaj razuma in srca, ta čuti v sebi nekako potrebo, da zahvali onega, kateri mu je skazal kako dobroto. Ni torej nič čudnega, da Bog od nas tirja, da mu moramo biti hvaležni za vse, kar nam on deli.

Že v starem zakonu je Bog tirjal zahvalne daritve za dobrote, katere je ljudem skazal, in je ustanovil različne zahvalne praznike. Abeljnov dar je bil prijeten Bogu, ker je, kakor uče sv. očetje, z darom združil tudi svojo zahvalo za vse pridelke, katere je pridelal. In kaj je bilo prvo delo Noetovo, ko je po vesoljnem potopu stopil iz barke? Postavil je iz kamna oltar in na njem daroval Bogu čiste živali v zahvalo za tako čudovito rešitev. Jetro je bil hvaležen Mojzesu, ker mu je hčer obvaroval; Elija je obudil v življenje vdovinega sina v Sarepti v zahvalo, ker ga je pogostila, in kako je stari Tobija z vso svojo družino bil hvaležen spremljevalcu svojega sina, vam je dobro znano.

V novi zavezi vidimo večkrat Zveličarja, kako pogleduje proti nebesom in govori: *Oče, zahvalim te, da si me uslišal!* Od takega mojstra se pač lahko učimo; in res, apostoli niso zastonj k njemu v šolo hodili. Bili so polni hvale do Boga za vse, celo za ječo in verige, in so tudi druge učili. Sveti Pavel pravi: *Bodite hvaležni za vse, ker to je volja božja!* (Tes. 5. 18.) V listu do Timoteja pa govori: *Zato vas opominjam, da pred vsem . . . hvalo dajete!*

Kar je učil Kristus in priporočal, kar so apostoli izpolnovali, to so posnemali v vseh časih vsi pravi služabniki Kristusu o vi. Zato pravi po pravici sv. Krizostom: „Nič ne pospešuje rasti v čednosti in družbo z Bogom, kakor hvaležnost.“ O svetem Frančišku Seraf. se pripoveduje, da je nekdam s svojim redovnim sobratom Masejem po dolgem potovanju dospel do studenca, kjer sta si ugasila žejo. In svetnik je s solzami v očeh zahvalil ljubega Stvarnika, ker jima je naklonil to dobroto.

Tudi pogani so spoznali, kako lepa čednost je hvaležnost in so jo tudi izpolnovali. Le en vzgled: Ko so nekdam Galci naskočili Kapitol v Rimu, da bi si vse mesto osvojili, so začele kričati gosi, ki so bile zaprte v tempeljnu boginje Junone. Rimski vojskovodja Manlij se je zaradi tega zbudil in je planil na sovražnika. In Rimljani so dan te rešitve vsako leto praznovali.

Še več: celo živali so hvaležne! Prerok Izaija pravi: *Vol spozna svojega lastnika in osel jasli svojega Gospoda* (Iz. 2. 3.). Sv. Ambrož je menda živali opazoval, ker piše med drugim: „Vidimo živali, ki se sramujejo nehvaležnosti; spominjajo se hvaležno na hrano, katera se jim dá.“ Kako hvaležnega se kaže n. pr. pes, ako mu kdo kaj dobrega stori? Kokoš, ko pije, glavo dvigne proti nebu, kakor da bi s tem hotela zahvaliti ljubega Stvarnika. Celó o rastlinah pravimo, da so hvaležne, ako nam dajo za naš trud mnogo cvetja in sadu.

Ako pa Kristus sam hvaležnost zapoveduje, ako apostoli in drugi učenci Gospodovi, ako sploh vsi kristjani spoznavajo, da je človek dolžan biti hvaležen, ako to čednost tudi pri poganih najdemo, in celó nerazumne živali kažejo svojo hvaležnost, kako grdo je, ako človek te svoje dolžnosti noče spoznati, ali ako celó dobroto z nehvaležnostjo plačuje!

Zgled, kako grda je nehvaležnost, nam je svetopi-semški Absalon. Koliko dobrega mu je storil njegov oče David, kako presrčno ga je ljubil; sin pa se je za vse to uprl zoper svojega očeta in ga hotel oropati vladarstva. Zato ga je Bog kaznoval, da je umrl sramotne smrti. Tudi judovsko ljudstvo je bilo Bogu nehvaležno mnogokrat Bog sam se po preroku Ozeju pritožuje radi njih nehvaležnosti, ko pravi: *Z vesmi sem jih vlekel, na vrveh ljubesni. Toda sedaj: Moje srce se obrača v meni in obenem se mi vsbujá sočutje — nočem delati po svoji burni jesi, ker Bog sem in ne človek.* Da, ljubi moji, ko bi bil Bog tak kakor smo mi ljudje, kako bi se nam godilo? Toda iz teh besedi lahko spoznate, kako globoko je ranila božje srce nehvaležnost izvoljenega ljudstva, katero je nosil takorekoč na rokah.

Kdo pa je sedaj izvoljeno ljudstvo? Kdo? — Mi smo, kristjani, mi, ki smo otroci kraljestva Kristusovega, mi smo otroci božji, ne otroci tega sveta. Ako pa smo izvoljenci božji, moramo tudi vračati Bogu, kar se spodobi, namreč hvaležnost, ne pa nehvaležnosti, ki je plačilo otrok tega sveta.

II. Ko pa obsojamo nehvaležne ljudi, ko premišljujemo, kako grda je nehvaležnost, pomislimo, ali smo mi v tej reči popolnoma brez krivde, ali smo vedno zadosti Bogu hvaležni za vse, kar nam daje? Letošnje leto je letina, hvala Bogu, skoro pövsod nenavadno dobra. Lahko rečemo, da, kdor je letos pridno delal, je tudi mnogo pridobil. Ko pa so vsi pridelki že spravljani,

ali se kdo spomni, da bi za vse to Boga zahvalil? Marsikdo, menim, je na to popolno pozabil! In vendar, kdor ima še oči in količkaj srca, ta mora spoznati in priznati, da letos je vse, kar imamo, res samo le božji dar. Le pomislite, kristjani, nekoliko nazaj! Kakšna suša je bila letos! Kako so hodili ljudje skoro povsod prosit prepotrebne dežja, da bi se narava poživila. Tedaj so marsikje ubogi kmetovalci v obupnosti vili roke in s solzami v očeh prosili, naj se jih ljubi Oče nebeški usmili in namoči zemljo, dokler solnčna vročina vsega ne požge. In dobri Bog je uslišal njih prošnje! — Tudi je v poletju napočil marsikak gromovit dan, da smo plaho pričakovali marsikdaj, kdaj se usuje strahovita toča na polje in na vinske gorice. In zopet moram reči, hvala Bogu, tudi toča vsaj tukaj prav posebne škode ni naredila. Kdo je upal v veliki vročni in suši, da bo o sv. Mihaelu tako bogato žel? Kdo pa je vse to naredil, da se je vse tako lepo in srečno steklo? Ljubi moj, si li ti vročino pregnal in sušo ustavil, si li ti deževne oblake prepodil, se je li tebe toča zbala, da ni razdrobila vsega tvojega imetja, katerega si imel obilno na polju in v goricah? Take moči, upam, da si nikdo ne pripisuje! Pač pa je nekdo drugi, ki je več kakor jaz, več kakor ti, več kakor mi vsi, več kakor vsi ljudje, da, več kakor vse stvarstvo — in to je Bog, neskončno dobri in usmiljeni, neskončno dobrotljivi naš nebeški Oče. Ta je to leto držal šibo v roki, a v svoji očetovski ljubezni ni po nas udaril, čeprav bi mnogokdaj zaslužili. Tu vidimo, kako resnične so besede sv. Pavla, ki pravi: *Niti tisti, ki sadi, je kaj, niti tisti, ki saliva, temveč uni, ki rast daje, in ta je Bog!*

S čim neki smo vse to zaslužili? Kaj dobrega neki smo storili? Jaz ne najdem ničesar, razen kopo slabosti in pregreh, s katerimi je svet žalil to leto svojega Stvarnika. In vendar, on nas ni udaril! Glejte, kako dober je naš Bog, kako res po očetovsko za nas skrbi! Kaj pa iz vsega tega sledi? Kaj se moramo iz tega učiti?

Kdor ima le kaj srca, reči mora: *Boga moram zahvaliti, da me ni udaril, temveč me je vkljub vsem mojim pregreham tako obilno obdaril!* Torej kristjan, zahvali res Boga, da ti je tako dober in usmiljen. Ne pokaži tudi ti črne nevhvaležnosti do Boga! Kolikokrat se zgodi, da človek vse dobro le sebi pripisuje, vse slabo pa Bogu! Kadar se letina dobro obnese, pravi kmet: „Veliko smo pridelali!“ Kadar pa se ponesreči, pa se potoži:

„Malo nam je Bog dal!“ Ali ni res to velika nehvaležnost? Kadar ga doleti kaj hudega, pravi, da mu je Bog poslal, kadar pa mu gre srečno izpod rok, tedaj pa se ponaša, češ, vse to je sad mojega truda.

Ako pomislimo vse to, uvidimo, da imā Bog prav, da nas tepe od časa do časa, ker v nadlogah se še obrnemo k Bogu, ako pa nam dobro gre, hitro nanj popolno pozabimo. Zato so jako resnične besede svetega Avguščina, ki pravi: „Če nas tepeš, kličemo, da nam prizanesi; ako pa nam prizanesesh, pa te zopet izzivamo, da nas tepi.“ „Kazen za greh čutimo, toda trdovratnosti v grehu ne opustimo.“ „Ako nas čakaš, se ne poboljšamo; ako se maščuješ, pa nič ne potrpiamo.“ „Ako stegneš roko, obljubujemo poboljšanje; ako meč potegneš nazaj, pa obljub ne spolnimo.“ Iz vsega tega, o Gospod, spoznamo, ako bi nam ti ne odpuščal, moral bi nas vse skupaj pokončati.

Torej, kristjani, treba je hvaležnosti do Boga za vse to, kar nam deli. Hvaležnost pa pokažemo z molitvijo in z zmernim uživanjem božjih darov. Torej zmerno in s hvaležnim srcem moramo uživati to, kar nam je Bog dal. A kolikrat se ravno v tem greši! Čim bolj obrēdi ta ali ona reč, temveč greha se stori. Ako je n. pr. mnogo vina, popiva se vse križem, kjer pa je pijanost, tam je kletev, mnogokrat pretep, uboj in bogve, kaj še drugega. Koliko jih je, ki ne znajo prav rabiti božjih darov. Ako nekoliko več pridobē, kakor po navadi, že ne vedo, kaj vse bi si izmislili, da bi hitro vse porabili, kar so pridobili.

Ljubi kristjani, ali ni res tako, kakor sem vam povedal? Ljudje premalo pomislijo, da vse, kar imajo, je dar božji, da bi ničesar ne imeli in ne pridelali, ako bi jim Bog tega ne dal. Ker pa tega ne pomislijo, zato si tudi ne domislijo, da bi Boga spodobno in dostojno zahvalili za vse prejete dobrote. Zato pa se tudi ne smemo čuditi, da Bog tolikokrat stegne svojo roko in nas udari. S tem nas še spomni na -se, sicer bi mnogi popolno pozabili nanj.

Kaj je nauk iz vsega tega? Nauk je: Kristjani, zahvalite Boga zlasti današnje zahvalno nedeljo za vse, kar ste letos iz njegove očetovske roke tako obilno prejeli ter ga prosite, da vam tudi zanaprej ostane ljubezniv in dobrotljiv. Potem boste gotovo tudi vi veseli zaklicali s psalmistom: *Kako dober je Israelov Bog tem, ki so pravega srca!* Amen.

† J. Benkovič.

2. Homilija.

Nebeško kraljestvo je podobno človeku, kateri je dobro seme vsejal na svojo njivo. Kadar pa so ljudje spali, je prišel njegov sovražnik in prisejal ljulike med pšenico!

Mat. 13, 24, 25.

S tem, da ukazuje sv. cerkev vsako nedeljo in praznik brati nekoliko iz sv. evangelija, nas vodi po sveti deželi od kraja do kraja, koder je Zveličar hodil, učil, čudeže delal, dobrote delil. Današnji evangelij nas vodi na obrežje genezareškega jezera in nam kaže Jezusa, ki sedi v čolnu in uči ljudstvo: veliko jih je med njimi, ki pazljivo, goreče poslušajo njegove nauke, veliko tudi, ki ga poslušajo, pa ne iz dobrega namena, ampak s sovraštvom v srcu, in pazijo, je li bo kaj rekel, vsled česar bi ga mogli prijeti in mu škodovati.

O tej priložnosti je Gospod povedal kar štiri prilike: o dobri in slabi zemlji, na katero pada seme božje besede, o sejavcu, kakor smo danes slišali, potem o gorčičnem zrnju in o kvasu. Njegovi učenci so ga pozneje vprašali: *Zakaj jim govoriš v prilikah?* On pa jim je odgovoril in jim rekel: *Vam je dano vedeti skrivnosti nebeškega kraljestva, njim pa ni dano!* In zakaj jim ni dano? Gospod nam odgovarja: *Zato jim v prilikah govorim, ker gledajoči ne vidijo in poslušajoči ne slišijo in ne umejo!* To se pravi: Moj način učenja v prilikah je za vas, apostole in za ljudstvo najpripravnejši, zato, ker vi, ki imate verno srce, ravno s pomočjo prilik toliko lažje razumete resnice in skrivnosti: moji sovražniki pa, ki nimajo vernega srca, ker iz hudobije nočejo razumeti resnice, vkljub temu, da imajo oči in ušesa odprta, nimajo vzroka, povoda zaničevati, zasmehovati skrivnosti, vendar pa bi mogli, če bi le hoteli, najti in razumeti resnico in skrivnost, ki je skrita v priliki; zakaj, prilika je taka, da je ne morejo grajati, resnice pa, ki je v njej skrita, ni težko najti. Zraven tega je razložil Jezus tudi to-le: Dasiravno bi človek slišal božjo besedo in videl božja dela, brez milosti božje vendar ne bi mogel verovati, te milosti pa nimajo njegovi nasprotniki: „Njim pa ni dano!“ zato, ker zanjo ne prošijo, jo celo zametujejo; saj pravi Jezus: *Zakaj srce tega ljudstva je otrpnelo, in s svojimi ušesi težko slišijo in s svojimi očmi miše, da bi kje s očmi ne videli in s ušesi ne slišali in s*

srcem razumeli, in da bi se ne izpreobrnili in da jih ne ozdravim! (Mat. 13. 15.)

Predragi! To so strašne besede božjega Sina. V njih je izrečena sodba nad tistimi, ki se božji besedi ustavljajo ali jo s slabim namenom poslušajo, jo sovražijo, zaničujejo. Njihova ošabnost jim zakriva oči duše, da ne vidijo resnice; njihova hudobna volja jim zapira ušesa, da ne slišijo učečega, svarečega glasu božje besede; njihove strasti jim delajo srce iz kamna, da ne čutijo božje besede: zato pa se ne spreobrnejo in Kristus jih ne more ozdraviti, rešiti pogube.

O svojih učencih pa in o vseh vernih poslušalcih je rekel Jezus: *Srečne vaše oči, ker vidijo, in vaša ušesa, ker slišijo!* (Mat. 13. 16.) To se pravi: Blagor vam, ki imate odprto srce za nauke svete vere, ki delate vkupaj z milostjo božjo, ki živite po veri.

Njim je Jezus razložil priliko, ki smo jo slišali v današnjem evangeliju o dobrem in slabem semenu. V priliki se učimo, kako in zakaj božja previdnost pripušča na zemlji dobre in slabe ljudi.

I. 1. Priliko o dobrem semenu in ljuliki je na proučeno svojih učencev Jezus sam razložil: *Kateri dobro seme seje, je Sin človekov: njiva pa je svet!*

Svet in vse, kar je v njem, je delo božje vsegamogočnosti, modrosti, ljubezni, je božje stvarstvo, božja lastnina: *Zapovedal je in je bilo ustvarjeno!* (Ps. 148.)

Ko pa je svet vsled greha prvega človeka zadelo božje prekletstvo in je bil tudi človeški rod v nevarnosti večne pogube, tedaj je prišel Zveličar, je *ergel vojvoda tega sveta ven!* (Jan. 12. 31) je spravil svet in človeka z Bogom in ga zopet pridobil za Boga, kakor Pavel pravi: *Bogu je dopadlo . . . da po njem vse spravi seboj in umiri po krvi njegovega križa, kar je ali na zemlji ali v nebesih.* (Kol. 1. 20.) Svet je tedaj njiva božja tudi vsled odrešenja, ker je napojena s krvjo božjega Sina.

To na novo obdelano in s krvjo namočeno njivo je še sveti Duh obilil s studenci svojih milosti: *Pošlji sv. Duha in bo vse preovstvarjeno, in boš prenovil zemlji obličje!* (Ps. 3. 30.) Svet je sedaj njiva božja tudi vsled tega, ker je posvečena od sv. Duha.

Cel svet in vse, kar je na njem, je od Boga, vstvarjen od Očeta, odrešen od Sina in posvečen od sv. Duha.

Kaj pa sledi iz tega? To le: da mora človek cel svet, tedaj tudi samega sebe imeti za božjo njivo, in tako tudi ravnati, da ne sme tega, kar dobiva na svetu, rabiti po svoji volji, ampak po božji volji. Vidite, od tod izhaja tudi pregrešnost, ako človek zlorabi posvetno blago, reči: jed, pijačo v nezmernosti, obleko stanovanje v nečimernosti, posvetno veselje preveč. Zakaj z zlorabo posvetnih reči človek nasprotuje božji volji, ki je človeku dala posvetno blago v rabo po potrebi in v dušno posvečenje.

Kako velika hudobija pa je to nasprotovanje, razume le tisti, ki vé, kako velika imenitna so božja dela, ki jih zlorab, kako velik je Bog, ki ga žali z zlorabo.

Iz vsega dosedaj rečenega sledi, da ima na tej božji njivi le tisti pravico sejati in žeti, čigar je njiva, namreč Bog. Zato pravi Jezus: *Kateri dobro seme seje, je Sin človekov!*

2. Božji Sin je zato človek postal, da bi sam prišel sejati na božjo njivo; sam je sejal in sicer dobro seme, in ker je sklenil osebno sejati le nekaj časa, zato je postavil sejavce namesto sebe: apostole, škofe, mašnike; njim je ukazal: *Kakor je oče mene poslal, tako jaz vas pošljem!* (Jan. 20, 21.) *Pojdite po celem svetu.*

Tedaj le samo Kristus, apostoli in njihovi nasledniki imajo pravico na božji njivi sejati, to se pravi učiti, voditi ljudstvo proti nebesom; vsi drugi vodniki so tatje in roparji, kar je Jezus sam rekel: *Resnično, resnično povem vam: kdor ne gre skozi vrata v ovčji hlev, ampak lasi drugod vanj, tisti je tat in razbojnik.* Resnično, resnično vam povem: *Jaz sem vrata k ovcam.* (Jan. 10, 1.) *Tat ne pride, kakor da okolje in krade in pokonča.* (Jan. 10, 10.)

3. Kaj pa seje Kristus? Sam pravi: *Dobro seme pa so otroci kraljestva!* (Mat. 13, 38.) Kako naj to razumemo? Glejte, Jezus je ukazal svojim sejavcem, naj gredo in učijo vse narode; tiste, ki bodo verovali, naj krstijo v imenu Očeta . . . Po svetem krstu postanejo otroci božji in dobé pravico do dedščine božjih otrok; saj pravi sv. Pavel: *Prejeli ste duha posinovljenih otrok, v katerem kličemo: Aba (oče). Duh sam namreč daje pričevanje našemu duhu, da smo otroci božji; ako pa otroci, smo tudi dediči, dediči sicer božji, sodediči pa Kristusovi!* (Rim. 8, 15.)

Kristjani so torej otroci božjega kraljestva, in za te skrbi Kristus; po sv. krstu sprejete za otroke božjega kraljestva potrjuje jih po sv. birni v veri, redi jih s svojim mesom in svojo krvjo, vodi jih po svojih namestnikih, jih razširja po svetu s sv. zakonom, zdravi jih, če so bolni na duši, z zakramentom pokore, utrdi jih za dolgo pot v večnost z zakramentom sv. poslednjega olja; vodi jih od stopnje do stopnje popolnosti, dokler niso, kakor dobra pšenica, zreli za nebeške shrambe, kamor jih spravijo *nebeški ženjci*, kakor angele Jezus sam imenuje.

Glejte, tako seje Kristus dobro seme otrok božjega kraljestva na božjo njivo.

Predragi kristjani!

II. Glejte, kako skrbi Jezus za dobro seme, za svojo božjo njivo. Koliko pa jih je, ki so bili sicer po sv. krstu sprejeti med otroke božjega kraljestva, pa so si dedščino zapravili, ker so izgubili z grehom krstno nedolžnost in se nočejo poslužiti pripomočka zopet postati otroci božji po zakramentu sv. pokore; koliko jih je, ki leto za letom prežive, oropani te dedščine, ki potemtakem niso več dobro seme Kristusovo, ampak ljulika na božji njivi.

Odkod to? Jezus sam odgovarja:

1. *Kadar pa so ljudje spali, je prišel njegov sovražnik in je prisejal ljulike med pšenico in je proč šel!* Ta sovražnik, pravi Jezus, je hudič, ljulika pa so otroci hudobe! Kako pa je hudič vsejal ljuliko med pšenico? Iz same nevoščljivosti, kakor pravi sv. pismo (Sap. II. 24.), je zapeljal prve starše, rekoč: *Ne bosta umrla ne, ampak bosta kakor bogova!* (Gen. III. 4. 5.) Zapeljal jih je v ošabnost, lakomnost, poželjivost, premotil ju je, da sta prelomila božjo prepoved, da sta grešila. *Greh pa, ko je storjen, rodi smrt*, pravi sv. Jakob (1. 15). Naši prvi starši tedaj niso več ostali živi otroci kraljestva, ampak so umrli ne samo telesne, ampak tudi dušne smrti. Zato imenuje Jezus satana *ubi-jalca od začetka!* (Jan. 1. 15.) In sv. Peter piše: *Hudič hodi okoli kakor . . .*

Sv. pismo (Gen. c. III.) ga imenuje *kačo*; in res: hudič skuša in zapeljuje otroke božjega kraljestva, sedaj kakor kača z zvijačo, sedaj zopet kakor lev s strahom in silo, sedaj kakor kača, ki draži notranje strasti in mami zunanje počutke, sedaj zopet kakor lev, ki žuga, straši, dela človeka obupanega, malosrčnega. Vse to stori ali sam, ali s pomočjo hudobnih ljudi in zunanjega zapelje-

vanja. Najprvo začne po malem, v majhnih rečeh spravi človeka, da pozabi na manjše božje določbe; sčasoma se pa človeku ne zdi preveč, pozabiti tudi večjih, dokler ni storil smrtnega greha.

Sredstva so hudiču za to na izbero: slabi zgledi, slabo berylo, slabe družčine, slaba odgoja, slab pouk, slaba služba, slabo opravilo.

In ko je otrok božjega kraljestva enkrat padel v smrtni greh, tedaj je postal ljulika: otrok hudobe. Satan je med dobro seme božjih otrok vsejal ljuliko, otroka hudobe.

Koliko ljudi spozna lahko iz teh besedi popis svojega lastnega padca.

2. Jezus Kristus je rekel, da je hudič sejal ljuliko, ko so ljudje spali. Kdo so ti ljudje, ki spé?

Glejte, to so predstojniki pa tudi podložni sami. Če očetje in matere, gospodarji in gospodinje ne čujejo, ne opominjajo, ne kaznujejo; če otroci, posli, podložni brezskrbno zahajajo v bližnje priložnosti greha, tedaj spé dušno spanje. Potem ni čuda, da so otroci slabi, podložni slabi, da cele soseske cela mesta, cele dežele, velika ljudstva hodijo pota pregreh. Odtod prihaja brezverstvo, brezbožnost, nenravno življenje, odtod ljulika med pšenico

3. Gospod je rekel dalje: *Ko pa je zelenje rastlo in sad storilo, tedaj se je tudi ljulika prikasala!*

Kaj je hotel reči s tem? To-le: najprvo se greh vgnjezdí v srcu, v mislih, v željah, v skrivnih delih; potem se prikaže tudi v besedah, v očitnih delih, v javnem življenju, v vsakovrstnem pohujševanju, v hudobijah, zločinstvih, ki stresajo celo kraljeve prestole.

4. In tedaj še-le pridejo ljudje k spoznanju, da je bilo na njivi sveta vsejano slabo seme, da je to ljulika, ki žuga vdušiti pšenico. Sedaj šele, pravi Jezus, *so pristopili hlapci hišnega gospodarja in so mu rekli: Gospod, ali nisi dobrega semena vsejal na svojo njivo? Odkod ima tedaj ljuliko? Hočeš li, da gremo in jo pobereмо?*

Otroci kraljestva se jeze nad ljuliko in ne morejo razumeti, kako more Bog pripustiti, da so tudi slabi ljudje na svetu, da se kakor ljulika pohotno šopirijo v posvetni sreči, da celo dobremu semenu, otrokom božjim škodujejo, jih preganjajo, jih hočejo zatreči, zadušiti. Obračajo se celo k Bogu z nevoljo, godrnanjem, češ, kako je to, da se hudobnim dobro, nam pa slabo godi; z

učencema ga vprašajo: „Gospod, hočeš, da rečeva, da naj ogenj pride z neba in jih pokonča?“ „Hočeš li, da gremo in ljuliko pobremo?“

Toda hišni gospodar — Bog — pravi: Nikar, da kje ljuliko poberaje ž njo vred tudi pšenice ne porujete. Pustite oboje rasti do žetve in ob času žetve porečem ženjem: *Poberite prvič ljuliko in jo povežite v snope, da se sežge, pšenico pa spravite v mojo šitnico.*

Bog pripušča ljuliko med pšenico, t.j. hudobne med dobrimi, da daje dobrim priložnost, pokazati svojo zvestobo in čednost. Saj pravi sv. Gregor V.: „Naša duša ne more enako železu postati svitla, ako je ni opilila in zgladila pila tuje hudobije!“ Ali ne daje ravno hudobija dobremu največ prilike k vaji v čednostih, ljubezni do sovražnikov, v pohlevnosti, prizanesljivosti? Ali bi imeli brez trinogov mučenike; ravno v boju s hudobijo se čednost najbolj leskeče!

Bog pa trpi hudobne, ker je usmiljen ž njimi, ker jim hoče dati čas, priložnost k pokori: *Kakor resnično živim, nočem smrti grešnika, ampak, da se spokori in živi!*

Glejte, ravno ta prizanesljivost božja nam kaže ljubezen Boga do človeka v polni luči. Povejte mi, kaj bi bilo iz marsikaterega izmed nas, ako nam ne bi bil Bog prizanašal in nam dal časa in priložnosti k pokori? Marsikaj, kar imamo mi za ljuliko, se po božjem usmiljenju spremeni v pšenični klas. Kje bi bili svetniki, oni veliki spokorniki, sv. Peter, sv. Pavel, sv. Marija M., sv. Avguštin, ko bi Bog ne pripuščal pšenice in ljulike skupaj rasti? —

Pa bi si kdo znal misliti: že prav, da jim Bog daje čas za pokoro; le to se mi čudno zdi, da se hudobnim dobro, dobrim slabo godi? Kako se to vjema z božjo pravičnostjo.

O predragi, ravno v tem se še posebno kaže božja pravičnost. Dostikrat je ravno posvetna sreča hudobnim v kazen. Kako? Glejte, v kazen Bog pripusti, da so taki ljudje pravi malikovavci posvetnega bogastva, da so pri tem slepi in gluhi za kaj višjega, da ostanejo taki do žetve, o kateri pravi Jezus: *Sin človekov bo poslal svoje angele in bodo pobrali iz njegovega kraljestva vse pohujšanje in tiste, ki krivico delajo, in jih bodo vrgli v ognjeno peč; tam bo jok in škripanje z zobmi; takrat se bodo pravični svetili, kakor solnce v kraljestvu svojega Očeta!*

Glejte, predragi kristjani, kako lepo se kaže božja previdnost v tem, da Bog pripušča pšenico in ljuliko na svoji njivi, da so eni ljudje otroci kraljestva, drugi pa otroci hudobije. To ravnanje previdnosti božje nam pojasnjuje Jezus Kristus sam v današnji priliki, in ko jo je razložil svojim učencem, je dejal: *Kdor ima ušesa za poslušanje, naj poslušaj!* t. j. kdor ima pripravno srce in dobro voljo to razumeti, naj prevdari!

Slišali ste, katera je njiva Gospodova, kaj pšenica, kaj ljulika, kdo seje oboje, zaka pripušča Bog pšenico in ljuliko vkupaj rasti, t. j. dobre in hudobne vkupaj živeti, in kaj bo z obema o dnevu velike žetve, ko bodo angeli zbirali ali v nebeške shrambe ali pehali v ognjeno peč. *Kdor ima ušesa za poslušanje, naj poslušaj!* Amen.

P. J.

Petindvajseta nedelja po binkoštih.

1. Važnost malih reči.

Nebeško kraljestvo je podobno gorčičnemu zrnu. (Mat. 13, 31.)

Gorčično zrno je po svoji velikosti in vnanji podobi zelo tako kakor majhno repino zrno. Če bi kdo tako majhno gorčično zrno vzel v roke in ga ogledoval, kako bi si mogel misliti, da iz njega more postati drevo, pod čegar vejami lahko ptice izpod neba počivajo? In vendar se tako zgodi. S takim majhnim zrncom primerja naš Gospod Jezus svojo cerkev, ki je obstala od začetka le prav iz majhnega števila vernikov, zdaj pa je kot silno veliko košato drevo, ki raztega svoje veje na široko čez vso zemljo, da mnogi narodi lahko v njej najdejo toiažbo in zveličanje. Iz te evangeljske prilike je tedaj razvidno, da iz malega more kaj velikega postati.

Ali žalostno je, da se ljudje sploh za male reči, bodisi v dobrem, bodisi v hudem, veliko ne zmenijo, in sicer zato ne, ker ne mislijo na nasledke, kateri lahko iz tega pridejo. Zato nekateri nič ne napredujejo v dobrem, ker se za male dobre vaje v lepih čednostih ne zmenijo, in ravno zato padajo nekateri zmerom globokje v pregrehe, ker se malih napak in pregreškov ne boje. O

kako imenitna je ta resnica! Naj vam torej danes nekoliko o tem govorim, kako silno potrebno je to, da malih reči ne smemo zanemarjati, bodi si v dobrem, bodi si v hudem.

I. Male reči v dobrem ali mala dobra dela in vaje v lepih krščanskih čednostih se nikakor ne smejo zanemarjati ali zaničevati, ampak so prav posebne imenitosti in veljave, in sicer:

1) že zavoljo lahkote, s katero se lahko opravljajo, in zavoljo njih obilnosti. Malo ljudi je, kateri morejo opravljati velika dobra dela . . . Zato jim manjka moči in pripomočkov . . . Ali mala dobra dela more sleherni človek vsak dan, celo vsako uro opravljati. Lahko si iz njih nabere velik zaklad. Kakor veliko število denarja iz posameznih vinarjev obstoji, tako naredi tudi veliko malih dobrih del poslednjič prav bogat in obilen zaklad dobrih del pred Bogom. Največ ljudi je takih, ki si morejo le z malimi dobrimi deli zaslužiti nebesa. In kako lahko se to zgodi! Karkoli, o kristjan, v milosti božji in iz dobrega namena delaš, ima zasluženje za nebesa, bodisi še tako majhno na videz. Vsaka poštena stopinja, vsaktero opravilo črez dan, vsaka molitvica, vsak pobožen vzdihljaj, vsaka najmanjša potrpežljivost in zatajevanje samega sebe pri spanju, jedi in pijači, v pogledih in v poslušanju, vsaka še tako majhna miloščina — vse to ima zasluženje za nebesa. Kako lahko si kristjan s tem nabere prav bogat zaklad dobrih del in lepih čednosti za nebesa, posebno ako tako dela vse svoje življenje! Nikar tedaj, o kristjan, malega v dobrem ne zanemarjaj; zakaj s takim ravnanjem si moreš nabrati prav bogat zaklad za nebesa; ker zvestoba v opravljanju malih dobrih reči.

2.) veliko velja pred Bogom, in jo Bog tudi obilno plačuje. Kako visoko je Jezus cenil dar uboge vdove v tempeljnu! Mala dobra dela dostikrat Bog že v tem življenju stoterno poplačuje. (Zgled je vdova v Sarepti. III. kralj. 17.) Pa tudi v večnosti bodo mala dobra dela obilno poplačana; saj nas sam Jezus zagotavlja, rekoč: *Resnično vam povem, kozarec vode (šejnemu podeljen) ne bo izgubil svojega plačila.*

3.) Taka majhna dobra dela ali majhne dobre reči so dostikrat začetek večjih dobrih del in večje popolnosti. Kako veliko drevo postane dostikrat iz majhnega semena! Kdo bi si mislil, da more iz tako majhnega semena kaj takega izrasti? In vendar se tako zgodi. Ravnotaka je v dušnih rečeh. Kako majhne

so na videz lepe, verske resnice, ki jih pobožna mati malemu otroku na srce poklada n. pr.: „Bog nas povsod vidi in vse vé, varuj se, da nikjer kaj hudega ne storiš in ne izpregovoriš“; ali pa: „Raje bi te videla mrtvega, kakor da bi smrten greh storil“; taki in enaki nauki so tako rekoč gorčično zrno, iz katerega lahko izraste lepo drevo bogaboječega življenja, kot se je zgodilo pri sv. Ludviku... Kratke besede, ki jih je sv. Ignacij sv. Frančišku Ksav. rekel: „Kaj pomaga človeku, če bi pridobil ves svet, na svoji duši bi pa škodo trpel“, so storile, da se je sv. Frančišek svetu odtegnil in postal veliki indijanski apostol in svetnik. — Ena ali druga beseda pri kaki pridigi je bila dostikrat gorčično zrno, iz katerega je zrastle resnično spreobrnjenje, sveto življenje in zveličanje. — Majhne pobožne vaje v dobrem, majhna dobra dela, ki se jih otrok v svoji mladosti navadi, so bila dostikrat vzrok poznejšega svetega življenja. In to ne more drugače biti; zakaj Kristus sam pravi: *Kdor je v malem svest, bo čez veliko postavljen*. In „kakor se vsi prekupčevalci obogatijo le iz malega dobička, ravno tako, pravi sv. Janez Krizostom, si mi z malim velike zaklade nabiramo za nebeško kraljestvo.“ — Nikar torej, o kristjan! nikar nikoli malega v dobrem ne zaničuj in ne zane-marjaj, pa tudi skrbno se varuj malega v hudem. Da se boš pa še bolj malih napak, malih grehov in majhne nezvestobe varoval, pomisli, kako hude nasledke morejo imeti male reči v hudem.

II. Na male reči v hudem ali na male grehe se navadno veliko ne pazi, ker so majhni, vendar pa morejo prav hude nasledke imeti in peljati v večno pogubljenje, kakor nam sv. pismo spričuje, rekoč: *Kdor se za male reči ne meni, ta se sčasoma pogubi*. Malih grehov ali nezvestobe v malem se je treba varovati:

1.) zavoljo njih velikega števila. Ena kaplja dežja je videti mala reč, ali veliko kapelj naredi veliko povodenj. Ravno-taka je z malimi grehi. — Dalje:

2.) zavoljo tega, ker Boga žalijo in so mu zoprni. Majhni, večkrat prostovoljno ponavljani grehi kažejo pomankljivo ljubezen do Boga, in storijo, da človek v Božji ljubezni čedalje bolj omrzne. Kdor Boga v resnici ljubi, se bo bal Njega tudi v malem razžaliti, ker vé, da se božja zapoved tako glasi: *Ljubi Gospoda, svojega Boga, iz vsega svojega srca* itd. — Malih grehov se je treba varovati;

3.) ker vodijo v večje. Nobeden naenkrat hudodelnik ne postane, ampak le sčasoma. Zakaj tudi hudobija ima svoja učna leta, kjer se kakor pri vsakem rokodelstvu z malim začenja. Vprašajmo le skušnjo, naj pogleda sleherni v svoje lastno življenje in bo potrjeno našel: „Iz malih grehov se pride do večjih.“ — Kralj David, poprej mož po božji volji, je le zavoljo enega nezavarovanega pogleda padel v prešestvo in ubijanje. — Mladenič, poprej ves nedolžen in nepopačen, je prišel enkrat po nesreči v slabo tovaršijo, je slišal tam slabo govorjenje, je imel potem radovoljno slabe misli, je umrl pred spovedjo in bil pogubljen. — Majhen nezavarovan pogled, le nekatere nepremišljene besede so bile dostikrat vzrok grešnega znanja in globokega padca. — Ena sama pot ponoči med slabe tovarše je bila dostikrat začetek vse poznejše razuzdanosti in težke ječe. — Majhna zoprna beseda je bila dostikrat kriva velike jeze in kregu in dolgega sovraštva. — Le kaj majhnega začnejo otroci staršem izmikati, se lagati, preklinjati, nepokoršino kazati, in če si starši mislijo: „Kaj je to?“ in jih ostro ne posvaré in ne iztrebijo s korenino hudega iz otročjega srca, so lahko starši krivi, da otroci kdaj poginejo v rabeljnovih rokah; zakaj hudo seme strašno hitro naprej raste. — Oh, krščanska duša! nikar ne govori: „Kaj pa je to, če se lepo oblačim, če imam znanje? Saj za to nič hujši nisem!“ „Kdor se za male reči ne meni, bo po malem v velike padel.“ Kolikokrat se ti nečimurno oblečeš, ponoči govoriš, kvantaš, na ples in v slabo tovaršijo greš, se opijaniš, toliko udov železja si skuješ, ki tebe vklenjenega drži; zakaj: *Kdor grehu služi, veli Jezus, je sušenj greha.*

Zatorej rečem danes: Oh, kristjani! spoznajte iz današnjega govorjenja, kakor hitro vse na svetu v človeškem srcu raste, bodisi dobro, bodisi hudo. Naj bo torej slehern izmed vas v malem zvest in tanke vesti, s tem se bo najložje greha varoval, bo v dobrem rastle in kdaj čez veliko veliko v nebesih postavljen. Amen.

† J. Kerčon.

2. Sv. Martin, krščanske mladine najlepši zgled.

(Priložnostni govor za god sv. Martina.)

Ne prižigajo luči, da bi jo pod mernik stavili, ampak na svečnik, da sveti vsem, ki so v hiši.

Mat. 5, 15.

Danes se radostno spominjamo sv. Martina, farnega patrona, katerega god smo obhajali v petek. Sv. Martin je bil pobožen otrok, nedolžen mladenič, srčen vojak; bil je goreč menih in bil je sveti škof.

Res, sv. Martin je svetla luč, katero je prižgal Bog sam in jo postavil na svečnik, da sveti vsem, kateri so v hiši božji, to je, kateri živijo v sv. katoliški cerkvi. Celi krščanski svet pozna tega velikega svetnika. Koliko cerkvâ je njemu posvečenih, koliko je podob sv. Martina! V kapelici ob stezi in v krščanskih hišah je podoba mladega vojaka na visokem konju, ki daje pol svojega plašča ubožcu. Veselo je brati njegovo življenje, in cerkvene molitve na njegov god so tako mile in lepe, da se mrzlo človeško srce v resnici razgreje nad njimi.

Sv. Martin je svetla luč, dragi kristjani, ki sveti posebno vam, ki to hišo božjo obiskujete. Postavljena je na veliki oltar, da nanjo gledate, in sveti vam, da ne zgrešite pota v nebesa. Celi obok in vse stene so polne obrazov iz življenja sv. Martina, da bi ga vsi farani bolj spoznavali in lepo hodili za njim.

Nihče ne prižge luči, da bi jo skrival pod mernikom ali pod posteljo, pravi sv. evangelist. Tudi jaz danes nisem prinesel na prižnico svetle luči, lepega življenja sv. Martina, da bi vam jo skrival, ampak glasno bi rad razlagal hvalo njegovo. Dejal bi rad to luč na svečnik pred vas, da bi se je vsi razveselili!

Dokler je sv. Martin na svetu živel, je njegova luč, njegov lep zgled le tistim svetil, kateri so bili blizu njega. Vsaka luč na svetu sveti le na enem kraju. Prišla je ura, da je ta luč zahajala, kakor če gre rumeno sonce za božjo milost. Lepa je bila smrt sv. Martina. Ni se bal umreti, pa tudi živeti se ni bal, ker rekel je ob zadnji uri: „Gospod, ako sem tvojemu ljudstvu še potreben, ne branim se dela; tvoja volja naj se zgodi!“ In ko je ta luč zašla za ta svet, jo je vzel ljubi Bog v svoje roke in jo je postavil gor na nebo, pripel jo je med nebeške zvezde, — in zdaj

to luč gledajo vsi kristjani. Sv. pismo namreč pravi, da se svetniki božji svetijo kakor zvezde na nebu.

Pri tej luči, draga krščanska mladina, pogledjte danes v svoja srca in se povprašajte, ste-li dozdej hodili za sv. Martinom, je-li ste posnemali svojega sv. farnega patrona, ali ne. Če vam vest pravi, da niste hodili za to lučjo, je treba obrniti — hitro, da še dalje ne zaidete, drugače se nikdar ne boste svetili tam gori v nebesih, kakor se lepo sveti krasna zvezda sv. Martina!

Ljubi Jezus, obrni danes naša grešna srca, da bodo kakor je srce sv. Martina! Sv. škof Martin uči nas Bogu dopadljivo živeti!

1. Sv. Martin je bil pobožen otrok.

Draga krščanska mladina! Veste komu ste vi enaki, komu bi vas jaz primerjal? Vi ste prav enaki mladeniču mlademu Tobiju, kateri je bil na poti v daljno deželo v mesto Rages, da ondi iztirja denar, katerega je njegov oče ob svojem času posodil nekemu dobremu znancu. Tudi vi ste na dolgem potu v daljno deželo v nebeško mesto Jeruzalem, da bi tam iztirjali zaslužno plačo, katero je ljubi Oče nebeški pripravil vsem, ki ga ljubijo. Ker pa mladi Tobija ni vedel prave poti, si je izvolil mladeniča Ananija, da mu je pot kazal. Tudi vi ne veste prave poti, bi jo celo lahko zgrešili, ker mladost je norost. O, držite se tedaj svetega Martina, učite se od sv. Martina lepo krščansko živeti; on, njegov zgled, vas bo srečno v nebesa pripeljal.

Sv. Martin je bil pobožen otrok. Sicer še krščen ni bil, ni imel matere, ki bi ga pokrižala, ne očeta, ki bi mu z roko Boga kazal; toda njegovo svetlo oko, njegov bister um je spoznal, da nekdo mora biti, ki je ves svet tako lepo vstvaril in ki je v njegovo srce zapisal besede: Moli le enega Boga!

Vi niste več otroci, a vaša duša bi morala zmiraj ostati tako blaga, tako čista, nedolžna, krotka, priprosta kakor v otroških letih. Jezus je poklical otroka in ga je postavil na sredo med nje in je rekel: *Resnično vam povem, ako se ne spreobrnete in niste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo!* (Mat. 18, 2. 3.) To je krivica, da tako hitro izgubi mladina otroško preprostost in postane trmasta, lažnjiva, visoka, tako rekoč skušajo se, kateri bi jim več bil, bolj trdo glavo imel in nos višje nosil! Ne, ljubi moji, ne! *Resnično vam povem itd.* Pridna mladina je cvet sv. katoliške cerkve, otroška preprostost pa je dišava na

tem cvetu; in če to dišavo iztepe raz sebe, potem cvet ni več prijeten, ampak zopern, kakor cvetlica, ki ima sicer pisano perje, pa smrad razširja.

Posebno krščanski mladeniči, ne bodite visoki, bahači, glavači, navduti. Saj poznate basen o tisti živali, ki v mlaki živi in regeta, kako se je napanjala, da bi bila večja — in razpočila se je! To je smešno! In smešen je tudi tak človek — ljudje ga zasmehujejo — in nesrečen obenem. Angeli v nebesih, o kako lepi so bili, prav kakor angeli, potem pa so se začeli vzdigovati zoper Boga, in postali so grdi hudiči. In otrok — njegovo belo lice, modro oko, kodrasti lasi, mehke ročice, njegov govor, njegovo odkrito srce — kaj je drugega nego angel? Ko bi ga telo ne težilo in držalo na zemlji, kar naravnost bi zletel v nebesa.

Če pa se krščanska mladina začne napanjati in visoko nositi, potem pa je res, kakor bi ji hudobec že gledal čez rame!

Tedaj spreobrnite se in bodite kakor otroci; če pa niste kakor otroci, pa pač ne pojdete v nebeško kraljestvo!

2. Sv. Martin je bil nedolžen mladenič.

Sv. Martin je ohranil svojo nedolžnost kot mladenič, kot vojak. On je tudi naravnost povedal, kako visoko čisla sveto čistost. Videl je nekdanj travnik, katerega polovica je cvetela v pomladanskem cvetu, a druga polovica je bila razrita in ognjušena od svinj. Tedaj reče sv. Martin svojim tovarišem: „Od svinj razrita polovica je podoba nečistosti, cvetoča polovica je podoba devištva!“

O ljuba krščanska mladina! Bi radi enkrat Boga gledali? Radi. *Blagor njim, ki so čistega srca, ker oni bodo Boga gledali!* Nečiste oči ne morejo Boga gledati, kar se vidi tudi iz besed: *Njih angeli vedno gledajo obličje mojega Očeta, ki je v nebesih.* (Mat. 18, 10.) Angeli in pa čiste duše tedaj zamorejo Boga gledati.

Tukaj vam moram nekaj povedati, kar imam na srcu. Jaz imam pravico vam več povedati kakor kdo drugi, ker večina vas, ki me danes poslušate, je sedelo pred menoj na šolskih klopeh. Najprej bom vam povedal neko dogodbo. Sv. Gregorij Naz. je v mladosti živel v samoti in je ondi sadil in gojil drevesca. V svoji starosti je potem rad počival v senci tistih dreves, ki jih je v mladosti sadil in se je veselil nad sadjem, ki ga je drevje donášalo. Tudi jaz sem imel vrt tukaj pri Sv. Martinu in vi ste bili drevesa, in ta vrt sem imel zelo rad, da sem se težko ločil

od njega. Pa le redka so obrodila dobrega sadu, nečisti duh je hodil po mojem vrtu kakor rjoveč lev in je poklatil najlepše sadje, in je požrl mnogo drevesc. Vem, da so moji grehi tudi krivi, da niste ostali pridni, pa tudi vi ste krivi, ker ste strah božji izgubili iz svojih src. O Jezus, bodi nam ubogim grešnikom milostljiv! Največ pa so starši krivi nesreče svojih otrok. Kaj pomagata, če katehet in učitelj stavita, če se pa zvečer doma podira, kar sta onadva skoz dan postavila, — če je pa oče slep in gluha, da nič ne sliši, nič ne vidi, in je mati zaljubljena v svojega otroka, da ga nese na lastnih rokah hudemu v žrelo. Nekdaj so Molohu nedolžne otroke devali na razbeljene roke, pa tisti nedolžni otroci so zveličani; a hujši in grozovitejši so starši, katerim se otroci po njihovi malomarnosti pohujšajo — *njih kri bom tirjal iz njihovih rok.* (Eceh. 3, 18.)

Na Irskem — to je velik otok poleg Angleške — živi zelo pobožen in čist narod, in ni slišati, da bi se mladina zapeljevala. Ako se pa kje dogodi taka nesreča, prideta oče in mati prihodnjo nedeljo v cerkev, vsak svojo svečo v rokah, poklekmeta pred oltar in glasno prosita Boga odpuščanja, in tudi ljudi zavoljo pohujšanja, ki ga je dal njihov nesrečni otrok.

Zapomnite si to, pošteni krščanski stariši! (Kdor ne verjame, naj bere 'Večernice' l. 1882 na 45. strani.)

O sv. Martin, sprosi nam milost, da bomo sv. čistost po vrednosti cenili!

3. Sv. Martin je bil srčen vojščak.

Ko je namreč sv. Martin namenil vojaščini dati slovo, ga je višji poveljnik nagovarjal, naj še ostane, vsaj dve leti še. To je znamenje, da je bil dober, srčen vojščak.

O ljuba mladina, vojskujmo se za večno življenje! Kolikokrat premagaš slabo misel, hudobno nagnjenje, tolikokrat se ti zmaga zapiše v bukvah življenja v nebesih. Dokler smo na svetu, ne bo nikdar brez vojske. Šele po smrti, tedaj bo prišel večni mir in večni pokoj. In slišite veseli glas: *Kdor se v vojski bori, ne bo ovenčan, razun če se je prav vojskoval.* (2. Tim. 2, 5).

Kakov je to mladenič, ki ga vsaka sladka beseda premaga, kakova je to deklina, ki je vsak prijazen pogled omami. Bodite srčni, da ne boste kakor omahujoča deca, in da vas ne bo vsak veter modrosti v človeški slobnosti semtertje nosil. (Ef. 4, 14). Zraven pa prosite tudi ljubega Boga za pomoč: *Bog, pridi mi na pomoč, Gospod, hiti mi pomagat* (ps. 69, 2).

Posnemajte sv. Martina, ki se ni vdal sovražniku! Tudi vi se ne vdajte! Ne vdajte se, ne vdajmo se!

4. Sv. Martin je bil goreč menih.

Sv. Martin je živel več časa v samoti, kjer je goreče Bogu služil. V samotni tihoti je tudi premišljeval, kako hitro mine čas. Postavil si je svojo celico zraven potoka, in je gledal za valovi, kako drug drugega tirajo, ter je rekel sam sebi: tako mine dan za dnevom in ni ga več nazaj.

Tako tudi ti, krščanska mladina! bodi rada sama zase; ne išči tovarišije, ker vsa hudobija je od slabe tovarišije. *S hudobnim boš tudi ti hudoben postal.* (2. Kralj. 22, 27). Kakor kužne bolezni naleze se hudobije drug od drugega. Na skrivnem, doma, tam je več dušnega veselja. Ako bi, postavimo, kdo imel kaj dragega, lepega in bi hotel ta zaklad komu pokazati, rekel bi mu: pojdi z menoj v hišo! — in tu bi zaklenil vrata, potem pa veselega srca pokazal svoje bogastvo. Ako hočeš Jezusu pokazati svoje srce, njemu je odpreti, ni boljšega kraja, kakor je samota; tam ti bo tudi Jezus razkril svoje bogato božje Srce ter ti ponujal obilno milosti in dušne sladkosti. Zato pravi Jezus sam: *Ti pa, kadar moliš, pojdi v svoj hram, zapri duri in moli svojega Očeta na skrivnem, in Oče, ki tudi na skrivnem vidi, ti bo povrnil.* (Mat. 6, 4).

Samota je najboljši kraj za premišljevanje, kako hitro mine svet in njegov obraz. „Hitro, hitro mine čas, mine tudi lep obraz.“

O, učimo se od sv. Martina, čas prav porabiti. Sv. Bernardin pravi, da je čas toliko vreden kakor Bog, ker si v času Boga pridobimo ali ga izgubimo.

Ne iščite tovarišije! Po tovarišiji veseli rada glava boli. Pa kaj to? Hujše je, če duša omedleva, ker je Boga zgubila!

5. Sv. Martin je bil sveti škof.

Sv. Martin je bil dober pastir. Od vseh krajev prihajajo ljudje, da ga vidijo, slišijo, da najdejo pri njem tolažbe in pomoči. Ko je tedaj rekel svojim ovčicam: „Ura moje smrti se približuje“ — je vse jokalo in naglas vpilo: „Oče, zakaj nas zapuščaš? komu nas boš izročil?“

Vi pa, draga mladina, bodite dobre ovčice Jezusa Kristusa! *Faz sem dober pastir in jaz dam življenje za svoje ovce.* (Jan. 10). On je vam vse dal — je-li mogoče, da bi ga ne ljubili? Bo mar on kriv, če se pogubiš? Je-li mogoče več storiti? *Kaj bi moral svojemu vinogradu še storiti in nisem storil? Čakal*

sem, da bi mi grozdje obrodil, in obrodil je le viničje! (Is. 5, 4). On je dobri pastir. Pustil je 99 ovc in šel za zgubljeno ovco, da jo poišče; dene jo na svoje rame in jo prinese domov. Če je katera ovca med vami, ki se je zgubila, stoj danes, ne beži več pred dobrim pastirjem, da te dene na svoje rame itd.!

O, ne zamudite časa pokore, da ne zapravite svojih neumrjočih duš! *Spominjajte se svojega Stvarnika v dnevih svoje mladosti, predno pride čas britkosti in se bližajo leta, o katerih boš moral reči: ne ugajajo mi! predno stemni solnce in luč in luna in zvezde, in se vrnejo oblaki.* (Eklez. 12, 1. 3). O kako umirajoče težijo grehi mladosti!

Pokazal sem vam življenje sv. Martina. (Ponoviti!). O, kako svetla luč je sv. Martin, ki vam vsem sveti, ki ste v tej hiši, v tej fari! Vem, da ste danes sklenili, da ne boste prej jenjali, dokler ne pride Jezus zopet v vaša srca, dokler mu ne pripravite ondi prijetnega prostora. *Ne pojdem prej v šotor svoje hiše, ne stopim prej na ležišče svoje postelje, ne dovolim svojim očem spanja in svojim trepalnicam dremanja in svojim sencem pokoja, dokler ne najdem prostora Gospodu, Jakobovemu Bogu* (Ps. 131, 3 sl.)

V to pomagaj Jezus in Marija in farni patron, sv. Martin! Amen.

*Dr. J. Križanič pri Sv. Martinu pri Vurbergu.
1882. — Priobčil Fr. Stuhec.*

Poslednja nedelja po binkoštih.

Homilija lista.

Konec cerkvenega leta z današnjo nedeljo je sveti cerkvi podoba konca sveta; zato daje danes brati iz evangelija svetega Matevža odlomek o poslednji sodbi: verno ljudstvo naj bi se iz groznega popisa zadnjih dni sveta učilo čuječnosti, naj bi se spomnilo Gospodovih besed: *Čujte, ker ne veste ne dneva, ne ure, (Mat. 25, 13) zakaj tistega dneva pa, ali ure nihče ne vé, tudi ne angeli v nebesih, ne Sin, ampak le Oče. Čujte tedaj, ker ne veste kedaj hišni gospodar pride; svečer ali o polnoči ali o petelinovem petju ali s jutraj, da vas, ko bo prišel na nagloma, ne najde spijočih.* (Mark. 13, 32—36.) Čujte tedaj

in molite vsak čas, da boste vredni najdeni vsemu temu ubežati, kar se bo godilo, in stati pred Sinom človekovim. (Luk. 21, 36.) K čuječnosti tedaj in molitvi nas kliče sveta cerkev z današnjim evangelijem. V današnjem listu pa beremo, kako sv. Pavel moli in prosi Boga, da bi vernike potrdil v sv. veri. Kako pa gre to vkupaj: prav bo molil, skrbno bo čul le tisti, ki ima živo vero. Milostno sodbo bo zase slišal le tisti, ki ima živo, dejansko vero, srečno se bo sodba stekla le za tistega, ki mu je bila vera v življenju kažipot proti večnosti.

Poglejmo tedaj, kaj pravi sveti Pavel o živi veri v današnjem listu.

Tako grozni bodo zadnji dnevi sveta, da bo moral zavoljo izvoljenih Bog sam poseči vmes in jih prikrajšati. *In ko bi ne bili prikrajšani ti dnevi, bi ne bil otet nobeden človek; toda zavoljo izvoljenih bodo prikrajšani tisti dnevi.* (Mat. 24, 22.) Zapeljevanje ob Antikristovem času bo tako veliko, da bi nihče ne bil otet in zveličan, ko bi sveta cerkev z božjo pomočjo ne branila svojega zaklada svete vere in vsaj nekaj ljudi ohranila v pravičnosti in svetosti. In ker je sv. Pavel vedel, da je le edino sv. vera rešiteljica človeštva, zato je z vso vnemo molil za svoje vernike in prosil zanje pri Bogu potrjenja v veri: *Bratje, piše, ne jenjamo za vas moliti in prositi.* Po zgledu Gospoda Jezusa, ki je malo pred svojim trpljenjem v oni veličastni višjepastirski molitvi priporočal apostole in vernike božjemu usmiljenju, po zgledu njegovih naslednikov, sv. apostolov, moli tudi sveta katoliška cerkev sama vedno za svoje ude in nalaga tudi njim dolžnost, da molijo drug za drugega po nauku sv. Jakoba, ki pravi: *Molite drug za drugega, da boste ohranjeni.* (5, 16.) Dolžnost, pravim, je, da kristjani molimo drug za drugega splošno, pa tudi posebej za posamezne ljudi, v posebnih slučajih; n. pr. starši za otroke, otroci za starše, za dobrotnike, za prijatelje; dušni pastirji za svoje ovčice, spovedniki za svoje spovedence, ti pa nasprotno za svoje dušne vodnike in pastirje itd. Dolžni smo moliti drug za drugega za vse dušne in telesne potrebe. Toda, kakor duh presega telo, kakor ima večno večo vrednost kot časno, tako naj bode tudi naše molitve namen vzvišen nad zemeljske potrebe in zadeve. Poslušajte, kako moli in prosi sveti Pavel za Kološane: „Ne jenjamo za vas moliti in prositi, *da bi bili napolnjeni s spoznanjem božje volje, v vsej modrosti*

in duhovni razumnosti“ Kaj hoče s tem reči apostol? Pavel prosi Boga, da bi verniki spoznali božjo voljo, po kateri je od vekomaj sklenil, nas s sabo spraviti in zveličati po Jezusu Kristusu in je zatorej ustanovil zveličalno sv. cerkev z vsemi milostnimi pripomočki. — Kako pa moremo to božjo voljo spoznati, uči sv. apostol v naslednjih besedah, namreč: *v vsi modrosti in duhovni razumnosti*, t. j. s pomočjo sv. duha, delivca vse modrosti.

S tem pa, ko prosimo sv. duha, da bi nam razsvetlil razum in dajal nam vselej in povsod spoznati božjo voljo, prosimo to, kar nas je Jezus učil prositi v svoji, Gospodovi molitvi, namreč: *Pridi k nam Tvoje kraljestvo!* ali z drugimi besedami: mi prosimo, da bi napredovali v krščanstvu, spoznavali vedno jasneje Jezusov nauk, s tem pa prišli do prave modrosti, ki ima v Bogu svoj začetek, v božje volje spolnovanju pa svoj cilj in konec.

Glejte, taka molitev pa, namreč za napredovanje v krščanski pravičnosti, popolnosti, molitev za razširjenje kraljestva božjega na zemlji je dandanes zelo potrebna. Zakaj, kako malo je kristjanov, ki bi res napredovali v čednostnem življenju! Koliko jih je, ki zaostajajo, ki odpadajo! Kako malo jih je, ki bi poznali božjo voljo in se ravnali po njej! Večina jih pozna le lastno sprideno voljo in živi le tudi po njej. — Koliko je kristjanov, ki Jezusov nauk poznajo le po črki, morebiti dostikrat še toliko ne, ne pa tudi po duhu, to se pravi: manjka jim prave krščanske modrosti, ki prihaja od Boga in vodi k Bogu. To so otroci tega sveta, ki so po besedah Jezusovih modrejši kakor otroci luči, pa modrejši le v posvetni modrosti, ne pa tudi v božji, ki vodi k zveličanju.

Glejte, kristjani, vzroka dovolj da molimo za razširjenje božjega kraljestva v naših srcih, pa tudi pri naših bratih in sestrah po Kristusu, katerim manjka pravega spoznanja božje volje, njenih naukov, njene modrosti.

Pa spoznanje Jezusovih naukov, spoznanje božje volje samo še ne zadostuje, treba je tudi spolnovati one, ravnati se po njih, saj pravi sv. Pavel nadalje: *da bi spodobno hodili, t. j. živeli Gospodu v vsem prijetni*. Po besedah sv. Jeronima spodobno hodi pred Bogom tisti, ki mu skuša v vsem dopasti; sveti Pavel tedaj moli in želi, da bi živeli kakor se spodobi učencem Kristusovim, ki nosijo Kristusa v svojem telesu.

Kdor pa živi, kakor se učencem Kristusovim spodobi, je podoben dobremu drevesu, ki rodi dober sad; zato pristavlja apostol prejšnjim besedam sledeče:

Rodovitni v vsakem dobrem delu in rastoči o spoznanju božjem. Spomina vredno je, da govori apostol o rodovitosti v dobrih delih prej, kakor o rasti v spoznanju božjem, in to po pravici: zakaj božje spoznanje ima to prednost, da se v sv. življenju ne le vtrjuje, ampak tudi povečuje, da torej človek v božjem spoznanju toliko bolj raste, kolikor svetejše je njegovo življenje. To opažamo lahko na dobrih poštenih kristjanih. Bolj ko molijo, bolj ko se zatajujejo, bolj prihajajo z ene strani do zavesti svojih slabosti, svoje grešnosti, z druge strani pa do spoznanja neskončne božje svetosti, ki jo vsak najmanjši greh žali in le pokora potolaži. Zaradi tega pa so goreči v prejemanju sv. zakramentov.

Vzemimo pa zdaj ljudi, ki so v dobrem slabi, ki se za dobra dela dosti ali nič ne brigajo, ki ne molijo, ki se vsacega zatajevanja boje: glejte pri teh ljudeh peša spoznanje božje, vera jim je neprijeten jarem, cerkev kraj dolgočasje, čednostno življenje nespamet, sprejemanje sv. zakramentov neumnost. Kolikokrat slišimo iz njihovih ust pomenljivo besedo: čemu leta ta ali oni vsak mesec ali celo vsak teden k spovedi, jaz komaj enkrat grem, pa še takrat ne vem kaj povedati. Res, da ne veš kaj povedati, prijatelj, pa ne zato, ker nič nimaš na sebi, ampak zato ker ti manjka spoznanja božjega: menda vendar ne boš trdil, da dobri kristjani, ki večkrat k sv. spovedi gredo, greh delajo zato, da imajo kaj povedati! Glej tem je pogosto spraševanje vesti, pogosta spoved nekako zrcalo, v njem se gledajo in brž ter natančno opazijo vsak madež na svoji duši; ti pa se enkrat v letu in še takrat povrhu ogledaš v tem ogledalu, potem ni čuda, da ničesar ne najdeš. Povem ti pa tudi, da še nihče ni bil zaradi prepogostih, pač pa marsikateri zaradi prereditkih spovedi na smrtni postelji v strahu, po smrti pa pogubljen. Glejte, takih nespametnežev je na svetu dosti, zadosti tudi vzroka za nas, da molimo s sv. Pavlom, *da bi spodobno hodili, Bogu v vsem prijetni, rodovitni v vsakem dobrem delu in rastoči v spoznanju božjem.*

Vendar hitro in lahko se ne pride do spoznanja božjega, v katerem prav za prav obstoji krščanska pravičnost: zato nam je treba moči od zgoraj: te moči od zgoraj, pomoči božje prosi sv. Pavel svojim vernikom, ko piše: *V vsej moči utrjeni po*

mogočnosti njegove častiljivosti. Pot zveličanja je težavna, je trnjeva, je dolga pot. Zanja je treba človeku precejšne mere potrpežljivosti in prizanesljivosti, da more z veseljem hiteti po njej proti svojemu cilju, nebesom. Zato prosi Pavel, da bi bili *v vsej moči utrjeni tudi — v vsem potrpljenju in prisanašanju z veseljem.* Krščansko pravičen je marsikdo, dokler mu ni treba nič trpeti, nič zatajevati se, nič prizanašati nasprotniku; ko pa pride poskušnja nad njegovo pravičnost v obliki križev, v obliki skušnjav od znotraj in zunaj, v obliki nasprotovanja sveta, tedaj ga mine vse veselje in ne samo to, mine ga tudi pravičnost; jeza in maščevalnost, zabeljena z žalostjo, stopita na mesto potrpežljivosti in prizanesljivosti, združene z veseljem. O kristjani, prava krščanska pravičnost je oblečena v potrpežljivost, pokrita s pokrivalom veselja. Toda tako obleči in obuti in pokriti se, je težko, zato nam je treba moči od zgoraj, pomoči božje!

Pri poslednji sodbi bomo vsi natančno spoznali, in prepričali se, da bi brez božje pomoči, brez božje milosti bili zgubljeni na veke. Kar pa bomo natančno spoznali, to verujemo zdaj trdno, ker nas tako sv. vera uči. Sv. vera pa bo naša tolažba pri sodbi. Ravno ta sv. vera pa nam tudi pravi, da bodimo hvaležni Bogu, ker nas je oteel pogubljenja po grehu naših prvih starišev, in nas vsled zasluženja in spravne smrti svojega Sinu deležne storil dedščine nebes, ki nam jih je od začetka pripravil, katerih smo se pa vsled greha nevedne storili.

K tej hvaležnosti nas opominja sv. Pavel, ko piše nadalje v svojem listu: *Ne jenjamo za vas moliti in prositi, — da bi hvalili Boga Očeta, ki nas je vredne storil, vdeležiti se dedščine svetih v razsvitljenju.*

Kako pa skažimo Bogu hvaležnost za to dobroto, da nam je prižgal luč prave vere, nas poklical v svojo sv. cerkev in s tem nam pravico dal do nebes?

Na to ni težko odgovoriti: hvaležne se bomo skazali Bogu, ako zvesto vporabljam o zveličalne pripomočke sv. vere, delamo dobro in se varujemo greha in s tem *oblasti teme*, iz katere nas je Gospod Jezus oteel; hvaležne se bomo skazali Bogu, ako se natančno ravnamo po postavah, ki vladajo v „kraljestvu njegovega preljubega Sina“, *v katerem imamo odrešenje po njegovi krvi, odpušcanje grehov*, kakor piše sv. Pavel.

Preljubi! dajmo hvalo Bogu za neizrekljive dobrote in darove, katere nam je podelil. Glejte, poklical nas je iz gole milosti h krščanstvu, da bi se po njem vdeležili večnega zveličanja; poslal je svojega edinorojenega Sina na svet, da bi nas rešil iz sužnosti greha, pogubljenja in smrti in nas storil otroke božje. To je storil vse iz ljubezni: bodimo mu hvaležni zato. Živimo svete sami, napeljujmo k svetosti tudi druge: z dobrim zgledom, z gorečo molitvijo skrbimo za razširjanje božjega kraljestva na zemlji; s tem si bomo zaslužili milostno sodbo ob koncu sveta in poklicani bomo k dedščini svetih, v kraljestvo našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

P. J.

Prva adventna nedelja.

1. Sodba bo strašna za grešnike, vesela za pravičnega kristjana.

In tedaj bodo videli Sinu človekovega priti na oblaku z veliko oblastjo in častjo. Luk. 21, 27.

Začetek modrosti je strah Božji, govori nam sveti Duh. In zato nam tudi sveta cerkev precej v začetku cerkvenega leta tak evangelij podaja, s katerim nas napolnjuje s strahom in grozo. *Tedaj bodo videli Sinu človekovega priti na oblaku s veliko oblastjo in častjo*. Sin človekov, Jezus Kristus, nas bo prišel sodit; to je tedaj resnica, s katero začne sv. cerkev resni adventni čas. In ta resnica naj bo od zdaj naprej v naših mislih in v naših srcih, da se bomo na prihod Kristusov k sodbi dobro in skrbno pripravljali. Vzemimo si jo tudi mi, dragi kristjani, k srcu, in naj nobeden izmed nas ne pozabi, da nas bo prišel Kristus sodit. Kajti ta resnica je

I. strašna za grešnika

II. vesela za pravičnega kristjana.

Za marsikaterega izmed nas je morda smrt in ž njo sodba že blizo. O da bi bili takrat pripravljeni, kedar se bomo morali ločiti s tega sveta.

I. Gotovo je, da nas bo prišel Kristus sodit; kajti on sam sam je to povedal, rekoč: *Tedaj bodo videli Sinu človekovega priti na oblaku s veliko oblastjo in častjo*. Ta resnica pa mora

vsakega, ki je vdan grehu, s strahom napolniti. Kajti le pomisli, grešnik, kaj se to pravi: Kristus bo tvoj sodnik. On, ki je svojo dragoceno kri prelil na križu, da bi zadostil za tvoje grehe in te rešil večnega pogubljenja, ti bo moral zaklicati poslednji dan: Zastonj sem za te trpel, zastonj za te svojo kri prelil. Pred njim, ki je svoj sveti nauk iz nebes na zemljo zato prinesel, da bi te ž njim po potu zveličanja vodil, se boš moral zagovarjati, ker si njegov sveti nauk zaničeval in rajše po nauku grešnega sveta, kakor po njegovem živel. — Kristus, ki ti je v življenju ponujal toliko milosti, ki se je tolikrat združil s teboj v svetem obhajilu, ti bo rekel: *Poberi se izpred mene, prokleti, v večni ogenj*, kajti nevredno si prejemal svete zakramente in nepokoren si bil, kadar sem te klical. — Nebeški Zveličar, ki se je včlovečil ne-le, da bi nam dajal svete nauke, ampak da bi nam pokazal tudi dober zgled, te bo sodil in zavrnel, ker nisi tako delal, kakor ti je on pokazal, ampak si živel po zgledu, ki ti ga je svet dajal.

Kaj boš rekel, grešnik, na njegovo sodbo? Kako boš mogel stati pred njegovim obličjem? — Ko je Kaj n ubil svojega brata Abela, je šel izpred obličja Gospodovega in je bežen stanoval v deželi; ni namreč mogel prenesti njegovega jeznega obraza. — Ko je sv. Peter zatajil svojega Gospoda, je šel ven in se je britko jokal. In zakaj? Kristus ga je bil pogledal, in ta njegov pogled mu je pretresel dušo in mu je s strahom napolnil srcé. — In če Kaj n in sv. Peter nista mogla obstati pred obličjem božjim, tu na zemlji, kako boš pa ti, o grešnik, prenašal pogled njegov, na dan sodbe in jeze? Kako boš pa ti stal pred njim, ko bo prišel k sodbi v vsem svojem veličanstvu, na oblakih neba, obdan od svojih angelov?

Kralj David, mož po volji božji, je prosil svojega Boga: *Gospod, ne hodi v sodbo s svojim hlapcem; ker pred tvojim obličjem ni nobeden živih pravičen.* (Ps. 142, 2); in pravični Job je zdihoval: Kaj bom počel, kadar bo Bog vstal, mene sodit? in ko bo prašal, kaj mu bom odgovoril? (Job, 31, 14). — Ako ta dva sveta moža, ki sta ves čas svojega življenja služila Bogu, tako zdihujeta in se bojita stopiti pred sodnji stol božji, kaj boš pa ti storil, grešnik, ki si služil svetu, ne pa Bogu?

Dragi kristjan! Kmalu bo morda prišla ura, ko boš moral stopiti pred svojega sodnika, pred sodnika, ki je zate trpel in umrl, zate učil in se trudil, ki se je samega sebe tebi v hrano dal v zakramentu svetega Rešnjega Telesa. — Ali hočeš v greh

stopiti predenj? Ne! Zdaj, ko je še čas, zdaj se resnično spokori, obžaluj svoje grehe in delaj dobra dela, da ti bo Kristus enkrat usmiljen sodnik.

II. Kristus bo naš sodnik! Kakor strašna je ta resnica za grešnika, tako vesela je za pravičnega. *Poglejte in povzdignite svoje glave, ker vaše odrešenje se približuje.* (Luk. 21. 28.) S temi besedami je Kristus svoje učence tolažil, potem ko jim je bil tako strašne reči povedal. Za dobre, za pravične tedaj smrt in poslednja sodba ni nič strašnega. Saj jih bo Jezus Kristus sodil, isti Kristus, ki se je tolikrat ž njimi združil v sv. obhajilu, ki je zanje trpel in umrl. Kristus, ki je zanje učil, ki jim je dajal s svojim življenjem lep zgled, katerega so tudi posnemali, iz ljubezni do katerega so tu na svetu dobro delali in mnogo hudega potrpežljivo prenašali! In če bodo potem sodnji dan pred njim stali, ki jih je zmirom ljubil, ter ga od obličja do obličja gledali, zakaj bi se ga pač bali? Ali se mar boji učenec svojega najboljšega učitelja, ali se mar trese prijatelj pred svojim prijateljem? Ljubezen prežene ves strah, ljubezen napolni dušo z zaupanjem in veseljem! O kako mil in prijazen bo obraz Kristusov poslednji dan onim, ki so ga tu na zemlji ljubili in po njegovih naukih živeli!

In kadar jim Kristus poreče: *Pridite, blagodarjeni mojega Očeta! posedite kraljestvo, katero vam je pripravljeno od začetka sveta,* (Mat. 25 54.), o kako veselje bo takrat navdalo pravične. Pridite k meni, jim bo rekel, vi smete od zdaj naprej zmirom pri meni ostati. Pozabljeno je zdaj vsako trpljenje in vsaka žalost in bolečina; nobena skušnjava vas ne bo več napadala, noben greh vas ne bo več od mene ločil. Kajti blagoslovil vas je nebeški Oče in on sam vas ljubi s svojo neskončno ljubeznijo, ter vam je zato tudi dal nebeško kraljestvo, da v njem kraljujete — večno! —

Kdo zamore tedaj popisati veselje pravičnih! O kako se veselé, da niso svojih src navezali na posvetne stvari, da niso hodili po potih lahkomišljenega sveta, ampak po potih zapovedi božjih. Ali nočete tudi vi enkrat tega veselja vživati, ali nočete tudi vi, da vam bo Kristus enkrat prijazen sodnik?

Da, dragi v Kristusu! mi vsi želimo, da bi za nas vse resnica: Kristus bo naš sodnik, enkrat bila vesela. Zató pa živimo pobožno in pravično od zdaj naprej, delajmo dela usmiljenja in ljubezni, da nam bo Kristus enkrat milostljiv sodnik. Kdor pa je

bil do zdaj udan grehom, naj se jih v tem svetem adventnem času spokori in spové, ter naj pripravi svoje srce nebeškemu Zveličarju. Pa tudi mi vsi se pripravljajmo za prihod Kristusov, ne odlašajmo, kajti ne vemo ne ure ne dneva. Amen. M. K.

2. Zveličarjeva obleka.

Oblecite Gospoda Jezusa Kristusa!
Rim, 13, 14.

Bratje, ura je, da vstanemo od spanja! nam kliče naša mati sv. katoliška cerkev o začetku cerkvenega leta. *Noč je prešla, dan pa se je približal.* Budi nas naša mati iz grešnega spanja in, ko smo zbudjeni, ko smo dali slovo delom teme, nam veli, naj se oblečemo: *Oblecite Gospoda Jezusa Kristusa!*

Kdor obleče kakega drugega obleko, mu postane nekoliko podoben. To želi sv. cerkev tudi nam. Ona hoče, da podobni postanemo Kristusu. Ne le zunaj, temveč znotraj t. j. v duhu, v srcu naj oblečemo Kristusa. Svoje mišljenje, besede in dejanja moramo uravnati po Jezusovem zgledu. Navzeti se moramo njegovega duha. Njegov zgled nam mora biti uzor, po katerem moramo vedno hrepeneti. Mi ne smemo biti več svoji, ampak Kristusovi.

Oblecite Gospoda Jezusa Kristusa!

Kakšno obleko pa je imel Jezus Kristus?

1. Prva obleka Jezusova so bile plenice. *In Marija je porodila svojega prvorojenega Sina in ga je v plenice povila,* poroča sv. Lukež v 2. poglavju. Kolika ponižnost! Plenice, prva obleka Zveličarjeva, nam oznanujejo ubožstvo. V bornih pleniceh povit leži Vsemogočni, ki je vstvaril nebo in zemljo. On, ki je opasan z lučjo, kakor z oblačilom.

Tudi nas je povila naša mati v plenice, ko smo bili zagledali luč sveta; duhovna mati sv. cerkev pa nas je kmalu potem pri sv. krstu povila v drugačne plenice; dala nam je oblačilo nedolžnosti. Ko ga je polagal njen služabnik na nas, nam je naročal: „Sprejmi belo obleko, da jo neoskrunjeno prineseš pred sodni stol Gospoda našega Jezusa Kristusa, da boš imel večno življenje.“ Ali je tvoja krstna obleka še neomadežana? Ali bi si upal v tej obleki, ki jo sedaj nosi tvoja duša, stopiti pred sodni stol Gospoda našega Jezusa Kristusa?

2. Zveličar je bil oblečen zelo ubožno. Njegova obleka je bila debela, volnena, kakor so se nosili siromašni Galilejci. Plašč, ki ga je ogrinjal po vrhu, je bil sešit iz štirih kosov. Pod njim je bila suknja brez šiva. Stkala mu jo je Mati božja. Ta suknja je rastle na njem, kakor pripoveduje legenda. Spodaj je nosil neko laneno obleko. Prepasan je bil s pasom. Izprva je nosil opanke ali sandale; ko je pa jel javno učiti, je hodil bos. Zveličarjeva obleka je bila preprosta; ali v njej je tičala čudovita moč. *Ako se le njegovega oblačila dotaknem, bom ozdravljena*, je zdihnila krvotočna žena. Skrivaje je pristopila od zadaj, dotaknila se Jezusove obleke in hipoma ozdravela.

Pri sv. krstu smo prejeli obleko milosti božje. Kakor je rastle na Jezusu njegova suknja, tako raste in se množi tudi naši duši obleka milosti, kadar vredno prejemamo sv. zakramente. Čudovita moč je v njih. Oni nam manjšajo hudo nagnenje, nas vtrjujejo v dobrem in bodre, da ne opešamo. Marija, mati milosti, naj nam izprosi, da bode rastle naši duši ven in ven krasna obleka posvečujoče milosti božje.

Mati božja je žalovala pod križem, videč vojake, kaj počenjajo z obleko njenega umirajočega Sina. Vojaki tedaj, ko so bili Jezusa križali, so vzeli njegova oblačila, (in so naredili štiri dele, vsakemu vojaku del), in suknjo. Suknja pa je bila brez šiva, od vrha sceloma tkana. Rekli so tedaj med seboj: Nikar je ne režimo, ampak vadjajmo zanjo, čegava bode Tako se je dopolnilo pismo, ki pravi: „Razdelili so moja oblačila med se in za mojo suknjo so vadjali.“

Žalovala je Mati božja tedaj, ko so si sovražniki razdelili tvojo dušno obleko. Strast se je zbuvala za strastjo v tvojem srcu, hudobija je sledila hudobiji in glej! razdeljena je bila obleka posvečujoče milosti božje. Zapeljivci, ki so te zalezovali, so se polastili tvojega najdražjega zaklada. Oni so vadjali za tvojo nedolžnost. Videč tvojo dušno goloto je bridko žalovala Marija. Danes pa ti kliče: Obleci Gospoda Jezusa Kristusa! Pokrij v adventnem času nagoto svoje duše v zakramentu sv. pokore z obleko posvečujoče milosti!

3. Kakšno obleko je še nosil Jezus Kristus? Herod ga je dal obleči v obleko sramote! „Herod pa ga je zaničeval s svojimi vojaki in ga oblekel v belo oblačilo in ga nazaj poslal k Pilatu.“ Zveličar je moral nositi tudi to obleko. Bila je tako

dolga, da se mu je vlekla po tleh. Komaj je stopal, tako mu je bila nadležna. Ljudje so vreli vkupe in kazali za njim.

Morda so oblekli tudi tebi tvoji sovražniki, ne! tvoji navidezni prijatelji, tako obleko. Vse so ti odrekli: poštenje, um in pamet. Postal si zaničevanje ljudi in izvržek ljudstva. Oblekli so ti obleko sramote, katere morda ne slečeš prej, kakor na sodbi božji. Nosi jo voljno, saj tudi Zveličarju ni prišla iz ust žala beseda, ko je moral nositi sramotno belo obleko.

4. Ko so ga bili razbičali, „so ga slekli in so mu ogrnili škrlatast plašč“. Zopet druga sramotilna obleka in hkrati obleka trpljenja! To ni bil nov plašč — star je bil in umazan, obnošen, moljav. Zasmehujoč Jezusa so ga prinesli vojaki, klanjali se razmesarjenemu Zveličarju in ga s smešnimi obredi položili na njegove ranjene rame, češ da ga oblečejo za kralja. To oblačilo mu ni segalo dalje, nego čez pol života. V tem plašču je tičal nekaj ur, dokler ni bil obsojen k smrti. S tem plaščem ogorčenja ga je pokazal Pilat ljudstvu rekoč: *Glejte, človek!*

Obleko trpljenja nosi tvoj Zveličar in ti? Ti hrepeniš po razkošni obleki veselja. Obleci Gospoda Jezusa Kristusa! Obleci njegovo obleko; ogrni si plašč potrpežljivosti in krotkosti. S škrlatnim plaščem ogrnjeni Zveličar ti kliče: *Kdor hoče moj učenec biti, naj sataji sam sebe, naj vsame svoj križ nase in naj hodi za menoj!*

5. Oglejmo si Jezusovo oblačilo po njegovi smrti!

„Jožef Arimatejec in Nikodem sta vzela tedaj Jezusovo telo in ga zavila v ta nčico z dišavami vred.“ Vsak ud sta zavila v posebno ruto. Mati božja je zavila glavo v laneno pečo. Potem sta déla vse truplo v velik prt, ki ga je bil Jožef Arimatejec kupil nalašč zato. Ta prt hranijo še dandanašnji v Turinu na Laškem. Vanj je vtisnjena vsa Jezusova podoba: njegova ranjena glava, zateklo lice, od trnja zaboden tilnik, ožuljene rame. Srce se mu omeči od bridkosti in oko mu zarosi od sočutja, kdor je tako srečen, da si more ogledati ta dragoceni prt.

Tudi tvoje telo sprejme skoraj drugačno obleko, kakor te sedaj odeva. Namesto ničemurnih oblačil te zagrne prej, nego si misliš — mrtvaški prt. V tem prtju bo jelo razpadati in trohneti ono telo, katero si tako skrbno redil in pasel, telo, kateremu si privoščil vse, karkoli si je poželetelo. Tvoja duša bo pa v večnosti morda morala čuti Sodnikove besede: *Prijatelj, kako si prišel sem, ko nimaš svatovskega oblačila?*

6. Kakšno obleko je nosil Jezus Kristus po vstajenju? Bila je podobna oni, v kakoršni so ga gledali njegovi najljubši učenci na gori Tabor. Kakor je bilo njegovo telo preobraženo, duhovno, častitljivo potem, ko je bil vstal, prav tako izpremenjeno je bilo tudi njegovo oblačilo.

Veseli se, kristjan! Ako boš vstal s Kristusom, boš ž njim vred izpremenjen. Če vržeš od sebe grešno obleko, če slovo daš delom teme, ti je zagotovljena obleka slave potem, ko bo zapela angelska trobenta. Ko bomo vstali iz grobov, bomo popolnoma oblekli Jezusa Kristusa — postali mu bomo jako podobni.

7. Kakšno obleko nosi Jezus sedaj na zemlji? Izbral si je preprosto obleko: podobno kruha in vina. Ponižnost se razodeva zlasti v obleki. Ponižnost Jezusovo razodeva zakrament presv. Rešnjega Telesa, v katerem biva naš najboljši prijatelj med nami.

Med najimennitnejše svetinje, kar jih je ostalo po našem Zveščarju, štejemo njegovo suknjo. Hranijo jo v mestu Treviru na Nemškem. O posebno važnih prilikah jo izobešajo vernikom v počeščenje. Tako so jo izpostavili po daljšem presledku l. 1891. Tedaj jo je prišlo počastit krog dva milijona kristjanov, med njimi 25 škofov.

Tudi nam se izpostavlja vsako nedeljo, da celo vsak dan najdragocenejša Jezusova obleka: njegovo presv. Telo in Kri pod podobo kruha in vina. In sv. cerkev nam zlasti sedaj v adventu kliče: *Oblecite Gospoda Jezusa Kristusa!* Sprejmite vredno sv. obhajilo, potem ko ste si v zakramentu sv. pokore oskrbeli prelepo obleko posvečujoče milosti božje. Oblecite Gospoda Jezusa Kristusa! Oblecite njegovo ponižnost, dobrotnost, potrpežljivost, čistost, ljubezen, prizanašljivost. Oblecite Gospoda Jezusa Kristusa! Izpolnite tako točno voljo nebeškega Očeta, kakor jo je On izvrševal. Prenovite se po duhu in nauku Jezusovem, da postanete njemu podobni, da vas o svojem prihodu spozna za svoje — za ljubljene brate in sestre. Amen.

J. P. V.

Priložnostni govori.

Govori o presvetem Srcu Jezusovem.

VI. Presveto Srce Jezusovo je tolažljivo upanje duš v vicah.

Izpustil boš po krvi svoje zaveze
svoje jetnike iz jame. Cah. 9, 11.

Sveta vera nas uči, da so vice kraj, kjer duše trpé časne kazni za grehe, za katere še niso zadostile v življenju. Kakor se čisti zlato v ognju, tako se čistijo duše v vicah v ognju trpljenja, dokler jim ne zasveti večna luč v nebesih.

Sveti Ambrozij, sveti Rupert in drugi svetniki menijo, da je bil predpoda tega očiščevalnega ognja oni ognjeni in švigajoči meč, s katerim so branili Kerubi po Adamovem grehu vhod v raj, da bi šle duše, še ne dovolj očiščene v sedanjem življenju, po svoji ločitvi ob smrti skozi oni ogenj v vicah pod angelskim vodstvom v kraj večnega veselja.

Ko nas opominja naš božji Zveličar, naj se pokorimo za svoje grehe v sedanjem življenju, da zadobimo usmiljenje, govori obenem o ječi, katera čaka ob sodbi mlačne in zanikrne kristjane, rekoč: *Resnično ti povem, ne pojdeš venkaj odondot, dokler ne plačaš sadnjega vinarja.* (Mat. 5, 26.) In v drugi priliki je zaklical: *Kdor govori zoper svetega Duha, mu ne bo odpuščeno ne na tem svetu, ne v prihodnjem.* (Mat. 12, 32.) Te besede nam spričujejo, da se nekateri grehi odpuščajo tudi na onem svetu: v nebesih ne, ker *v božje kraljestvo ne vstopi nič, kar je omadeževano.* (Razod. 11, 27.); v peklu tudi ne, *ker iz pekla ni rešitve.* Torej so vice kraj očiščevalnega trpljenja za uboge duše, ki potrebujejo pomoči. Iz presvetega srca Jezusovega pa zadobivajo duše v vicah največjo pomoč, ker je to srce njih tolažljivo upanje. Le oglejmo si vir tolažbe in pomoči za trpeče duše v vicah!

Junaški Juda Makabejec je dal nabirati denarjev, in je poslal dvanajst tisoč drahem srebra v Jeruzalem, da bi se opravila daritev za grehe mrtvih Judov, ki so padli v vojski zoper malikovalce. (II. Mak. 12, 43.)

Med vsemi daritvami je najimenoitnejša presveto, božje srce Jezusovo, če je darujemo pri sveti maši ali pri svetem obhajilu večnemu Očetu za grehe ubogih duš, ki morajo zadostovati v vicah

neskončni božji pravici. Zato je dal preusmiljeni Zveličar, ko je bil vže mrtev na križu, po Longinovi sulici odpreti svoje srce, da bi tekla zadnja kapljica presvete krvi v tolažbo in okrepcanje trpečim dušam v vicah. O tem pravi kaj lepo sveti Janez Zl.: To je storil v varstvo duš v vicah, da bi tako še pomagal, dasi vže mrtev, mrtvim. Isto trdi sveti Krizolog: *Is strani je pritekla voda, da bi ugasila ogenj, v katerem trpé duše, da poplačajo stari dolg.* (Serm. 123.) Ali ni to zares ljubezen presvetega Srca križanega Jezusa, katere še smrt ni mogla rešiti?

Krasna predpoda za to resnico je brezmadežno jagnje, katero so zaklali po božjem ukazu Izraelci ob izhodu iz Egipta. S krvjo jagnjetovo so poškopili oba podboja in naddurji tistih hiš, v katerih so je jedli, da so bili s tem obvarovani nesreče, katera je zadela Egipčane. Ako je imela kri tega jagnjeta toliko moč, koliko moč ima še-le presveta kri božjega Jagnjeta, tekoča iz presvetega studenca Jezusovega srca na altarju križa v tolažbo in zveličanje vsem, ki so umrli v milosti božji! Zato pravi sveti apostol Pavel: *Koliko bolj bo kri Kristusova, kateri je po svetem Duhu dal sebe brez madeža Bogú, očistila našo vest od mrtvih del, da bomo služili živemu Bogu.* (Hebr. 9, 14.)

Judovski zgodovinar Jožef Flavij pripoveduje, da je bilo ob razdejanju jeruzalemskega mesta po zmagoslavnih rimskih vojaki prelito toliko krvi, da je tekla kar v potokih po nižje ležečih mestnih ulicah, in da so do kolen gazili konji in vojaki. In ko je začelo na raznih koncih gorati mesto in se je vnelo tudi veličastno svetišče, tedaj so začeli mnogi vsled pomanjkanja vode ogenj kar s krvjo gasiti. To je bilo res strašno!

A nad vse čista in sveta je kri, katero je prelilo brezmadežno božje jagnje na altarju svetega križa vsem v zveličanje, in katera se še sedaj daruje v najsvetejši daritvi nove zaveze v blagor živim in umrlim. S to presveto krvjo Jezusovega Srca gasimo ogenj, da pomagamo trpečim dušam v vicah, naklanjajmo po goreči priprošnji sad presvete daritve v tolažbo in polajšanje ubogim dušam, da se jih usmili neskončno usmiljeno srce Jezusovo in se spolnijo pre-rokove besede: *Izpustil boš po krvi svoje zaveze svoje jetnike iz jame,* (Cah. 9, 11.) iz vic, kjer zadržuje kakor v ječi trpeče duše neskončna božja pravica.

Kdor napravi pred svojo smrtjo oporoko, ima navadno svoje dragocenosti shranjene in zaprte, da jih drugi precej ne opazijo, in da se po smrti volilčevi tembolj razveselé zvesti znanci in dediči,

katerim so namenjene. Tako spoznavajo s hvaležnim srcem ljubezen svojega dobrotnika.

Prav tako je ravnal tudi naš ljubi Zveličar. Ko je bil napravil na križu svojo oporoko, ko so vojaki dobili njegovo oblačilo, grešniki zagotovilo odrešenja in odpuščanja grehov, skesani razbojnik sveti raj, njegov ljubljenec sveti Janez njegovo mater Marijo, ko je bil izročil cerkvi svoj presveti križ in neskončni zaklad svojega zasluženja, svojo dušo v roke svojemu nebeškemu Očetu: tedaj je dal odpreti še s sulico kakor s ključem svojo stran, kjer je bil skrit najdragocenejši zaklad, njegovo presveto srce. Ta zaklad je prihranil za svoje najboljše prijatelje, in še posebno za tiste, ki so v največji stiski in trpljenju, za uboge duše v vicah, v njih veselje in tolažbo.

V Jeruzalemu je bila kopel Betzajda, katera je imela pet lop. V teh je ležala velika množica bolnih, slepih, kruljevih, kateri so čakali pljivkanja vode. Angel Gospodov je namreč ob časih prišel v kopel, in je vodo pljivkal. In kdor je po pljivkanju vode prvi stopil v kopel, je ozdravel, katerokoli bolezen je imel. (Jan. 5, 2—4.) Odkod je imela ta voda svojo čudovito moč? Sveti Anton Pad. pravi, da pomenja ta kopel Jezusovo trpljenje in petero lop nam naznanja petero Jezusovih ran, v katerih zadobe vse bolne duše zdravje in življenje milosti. Če pa to lepo razlago še natančneje premislimo, lahko rečemo, da je ta kopel jako pomenljiva predpodoba presv. srca Jezusovega.

Kopel Betzajda je bila v sredi mesta: presveto srce Jezusovo ni samo v sredi njegovega resničnega telesa, temveč tudi v sredi onega skrivnostnega njegovega telesa, ki je sveta cerkev. Odtod dobivajo vsi njegovi udje, verniki, življenje, moč in milost. Ono kopel je dal napraviti, kakor menijo razlagavci, modri Salomon: presveto srce Jezusovo pa je delo neskončno modrega Boga samega, svetega Duha, ker se je Beseda v njegovi moči učlovečila. V oni kopeli so umivali duhovniki klavne ovce, vanjo se je tudi iztekala po odtokih iz svetišča kri darovanih živali: tudi iz presvetega srca Jezusovega je tekla kri in voda, v tej skrivnostni kopeli smo bili vsi očiščeni po besedah svetega evangelista Janeza: *Kristus nas je ljubil in nas opral od naših grehov v svoji krvi.* (Razod. 1, 5.) V Betzajdi je bil vselej samo en bolnik ozdravljen: v presvetem srcu Jezusovem morejo zadobiti zdravje, življenje milosti, vsi, kateri hočejo. Nekateri pravijo, da je bilo prej v oni kopeli tisto deblo, iz katerega je bil stesan križ za

Jezusa. Poglejte podobo presvetega srca Jezusovega, kakor se je prikazalo zveličani Margareti Al.! Ali ne vidimo na vrhu križa? Zato se ne čudimo, da je bilo v oni kopeli toliko bolnikov ozdravljenih. Ali poznate te bolnike sedaj? Ubožci so, vredni vsega usmiljenja, trpeče duše v vicah, in pričakujejo Velikega angelja sklepa, Gospoda Jezusa, da jim z vodo in krvjo svojega srca ugasi pekoči ogenj v vicah in jih reši hudih bolečin. Pri tem pa moramo tudi mi pomagati. Približaj ro se tej kopeli! Prosimo usmiljenja pri Jezusovem srcu za duše v vicah! Vsaj pričakujejo od nas pomoči in mogoče kličejo kakor svetopisemski bolnik: *Nimam človeka, da bi me dejal v kopel, kadar se skali voda.* (Jan. 5, 7.)

Usmiljeni Jezus je daroval zadnjo kapljico svoje srčne krvi za trpeče duše in mi? „Kako neusmiljeno in nečloveško je,“ kliče sv. Avguštín, „da nas vsak dan prosijo tisti, ki so v svojem življenju mnogo trpeli za nas in vsled nas, in mi jim ne pomagamo!“ (Serm. 44. ad Erem.). Pomagajmo jim torej z dragoceno krvjo Jezusovega srca, gasimo ogenj v vicah po daritvi svete maše, s krvjo Jezusovega srca, darujmo za-nje sv. obhajilo! Kakor pokrepča in poživi blagodejni dež po hudi vročini rastline in cvetice, tako potolaži in razveseli kri Jezusova pri sv. maši in v najsvetejšem zakramentu trpeče duše v očiščevalnem ognju. O njej govori sam Bog v svetem pismu: *Čas sem vam jo dal, da bi po nji na altarju spravo zadobivali svojim dušam, in da bi bila kri duši v spravo.* (III. Mojz. 17, 11.)

Zveličani Henrik Suzo se je dogovoril s svojim sobratom, da bo vsak petek po njegovi smrti celo leto daroval za njegovo dušo sveto mašo v čast Kristusovemu trpljenju. Ko je Henrik nekaj časa to opustil, tedaj ga umrli sobrat v prikazni resno opomni njegove obljube. Ko se ta opravičuje, da je daroval zanj druge molitve in dobra dela, tedaj mu odgovori pokojnik: Po krvi hrepenim, po krvi me žeja. Kje so tiste sv. maše o Jezusovem trpljenju in njegovih ranah? Te nam najbolje pomagajo, ko trpimo v vicah. — Po opravljenih sv. mašah je videl sv. Henrik dušo svojega sobrata, ko je hitela v nebesa.

Zato pomagajmo tudi mi trpečim dušam v vicah, naj so dolžne tudi deset tisoč talentov božji pravici. Zaklad imamo, odprto srce Jezusovo, iz njega moremo vzeti odrešilno ceno in poplačati njih dolge. Amen.

P. Klement Grampovčan.

Govor pri jubilejni slavnosti v čast Brezmadežni.

Marija, brez madeža izvirnega greha
spočeta, prosi za nas. Lavr. lit.

V prvih časih kristjani niso smeli očitno pokazati svoje vere. V podzemeljskih jamah so se zbirali k božji službi, tam so molili presveto Rešnje Telo, tam častili Mater božjo. Tedaj so nosile rimske gospe, ki so bile kristjanke, prstane s podobo Marijino; po teh so se druga drugo spoznale, da verujejo v pravega Boga.

Sedaj, dragi poslušalci, ni več treba na skrivnem častiti Marije, ni več treba nositi takih prstanov, sedaj lahko vsakdo očitno pokaže svojo ljubezen do Marije. Tudi mi se pripravljamo na tak dan, v katerem hočemo prav posebno pokazati, da res ljubimo Marijo, da smo res Marijini otroci. Ne dvomim in gotovo je, da vsakdo izmed nas prav goreče časti Marijo; vendar hočemo jutri to svojo ljubezen do ljubljene Matere na izredno slovesen način pokazati.

In če smo se zmiraj izročali Marijinemu varstvu, tako hočemo to posebno danes in jutri storiti. Vsak stan naj se njeni mogočni prošnji posebej priporoča.

Stopite tja pred nebeško kraljico najprej vi ljubi otroci! Vas že tako zelo ljubi! Saj imajo pridne otroke že na svetu vsi ljudje radi. Iz otroškega očesa se sveti in odseva nebeški mir in nebeška sreča in če se človek zagleda v nedolžno otroško oko, nehote pozabi na vse nadloge in bridkosti, ki ga tarejo. In če imamo že mi otroke tako radi, kako rada jih ima šele Marija. Kolikorkrat vidi Marija pridnega otroka, vselej se spomni na ona srečna leta, ko je bil še njen ljubi Jezus majhen otrok. — O prosite torej vi ljubi otroci! prosite jo danes, prosite jo jutri, da bi prav goreče, da bi tudi na vas s toliko ljubeznijo gledala, da bi tudi za vas tako skrbela, kakor je skrbela za malega Jezusa, in gotovo vas bo Marija z veseljem poslušala.

Ko pa otroci odrastejo, tedaj jim začne tudi svet nastavljati svoje zanjke, hudi duh jih skuša dobiti v svojo oblast. Satan pač dobro ve, ako človeka dobi v njegovi mladosti v svojo oblast, tedaj mu bo človek tudi v starosti bolj težko ušel; če mu pa

- človek v mladosti uide, tedaj ve, da ga bo v starosti še bolj težko dobil. Ker satan to dobro ve, zato tudi zastavi vse svoje moči, da bi dobil mladino na svojo stran. Hudi duh pa posebno dobro ve, da mu mladina ne bo ušla tako lahko, ako se mu posreči jo zapeljati v greh nečistosti. In žalibog, in Bogu bodi potoženo, da se satanu ravno tukaj le premnogokrat posreči, da doseže svoj namen. Kako boli človeka srce, če vidi mladeniča, če vidi dekle, kateremu je slana pregrehe umorila nedolžno srce! Starši se jokajo in zdihujejo, satan pa se veseli svoje zmage s peklenskim veseljem.

Če pa že človeka boli srce, ko vidi umorjen cvet nedolžnosti, kako more šele krvaveti srce Device vseh devic, srce Marijino, ko mora gledati, kako se mladeniči, kako se dekleta, ki so se v otroških letih, posebno pri prvem sv. obhajilu, popolnoma njej izročili, ki so njej obljubovali, da hočejo tako lepo živeti kakor ona, kako se marsikateri izmed teh trgajo iz njenih rok in se izročijo peklenski kači.

Dragi poslušalci! ali pa v tej nesreči ni nobene pomoči? Ali ima res satan največjo oblast do mladine? O ne, še je pomoč pri Devici vseh devic, še gleda na mladino Marija, k nji se je treba zateči, pri njej se najde pomoč.

Mlada deklica Marcelina je posebno rada častila Marije; njej je izročila svoje srce, svojo nedolžnost. Ker so bili njeni starši ubožni, so delali sami in njihova hči pri nekem bogatem a hudobnem gospodarju. — Rada je govorila deklica o Mariji in zmiraj je pripovedovala, kako srečen je človek, ki je Marijin otrok. Pa kmalu je morala pokazati Marcelina, da je res Marijin otrok. Gospodar ji je delal ponudbe, ki so gnjusoba pred človeškimi in božjimi očmi, obljuboval ji je zato bogastvo. V takih skušnjavah pa je hitela deklica v bližnjo kapelico, tam padla pred Marijino podobo na kolena, tam se je razjokala in s povzdignjenimi rokami prosila Marijo pomoči, in vselej se je vrnila domu pokrepčana v stanovitnosti. — Pa še več! Oče te deklice nevarno zboli, to priliko porabi hudobni gospodar ter pride k očetu in pravi: ako se hči njegovim namenom ne uda, bodo vsi ob kruh in izpodil jih bode iz stanovanja. Ko ji oče to pove, pravi pogumno dekle: Moje telo hudobnež lahko umori, moje nedolžnosti pa ne. In zapustili so stanovanje brez kruha, brez pomoči.

Pa Marija svojega otroka ni zapustila. Marcelina gre še enkrat v kapelico, da bi se tudi od Marije poslovila, preden zapusti ta kraj. Vsa objokana pride iz kapelice, ko jo sreča neki gospod. Vpraša jo, čemu da joče. Ko mu ona potoži svojo nadlogo, gre on sam k očetu, mu poskrbi zdravnika, in oče kmalu ozdravi. —

Ta gospod pa tudi pripoveduje, da je v bližnjem mestu bogata gospa, ki ima ostudno nalezljivo bolezen in nihče ji noče streči. Deklica pa z veseljem pravi: O jaz ji rada strežem, da bi le mogla pomagati svojim ljubim staršem. Varovala pa me bo Marija. Deklica je stregla bolnici z veliko skrbljivostjo, tako da je gospa popolnoma ozdravela. V zahvalo pa je dajala bogata gospa oni ubogi družini vsako leto toliko, da so se mogli dobro in pošteno preživeti. Srečni starši pa so Boga hvalili, da jim je dal tako dobro in pošteno hčer.

Draga mladina! na to deklico glej tudi ti! Vi, ki ste še tako srečni, da ste ohranili obleko nedolžnosti neomadeževano, — lahko se imenujete najsrečnejše ljudi na svetu, — o porabite današnji in jutrašnji dan, in prosite Marijo prav goreče, naj ne pripusti, da bi kdaj omadeževali z grehom belo obleko nedolžnosti. Če je bil pa kdo tako nesrečen, da je zapravljal najdražji zaklad svojega srca, o zateci se tudi on k Mariji, ona ga ne bo zapustila, ona tudi takega nesrečnika ljubi, ako ima le resno voljo dati grehu slovo. Obljubite ji danes poboljšanje, v skušnjavah vam bo stala na strani, da jih boste lažje premagali in zopet boste postali njeni otroci. Vsaj še ni bilo slišati, da bi Marija koga zapustila, ki je pri njej iskal pomoči.

Zatecite se k Mariji tudi vi krščanski starši. Težaven in odgovornosti poln stan je stan staršev. Koliko bridkosti mora dobri oče prestati, koliko vročih solz mora ljuba mati dostikrat preliti zavoljo otrok! Vsi opomini, vse prošnje so dostikrat zastonj. O pribežite vi k Mariji; danes in jutri ji potožite svoje bolečine, njenemu mogočnemu varstvu izročite svoje otroke, ona vas bo gotovo uslišala, ona bo na vaše prošnje otroke, ki so zabredli na slaba pota, nazaj pripeljala na pravo pot k svojemu ljubemu sinu Jezusu.

Izročite se Mariji pa tudi vi, zapuščene s i r o t e in v d o v e. Nihče ne ve, kaj vi trpite, koliko morate prestati, vendar večja vaša bolečina ni, kakor je bila Marijina. Z Jezusom je zgubila vse, ves krvav visi na križu, pa ona mu ne more obvezati ran, ga ne more tolažiti. Žejen je, pa ona mu ne more s svojimi solzami ugasiti žeje. On umira, pa ona mu ne more zatisniti njegovih oči. Ko so mu prebodli srce, je bil že mrtev, — Sin je sprejel rano, njegova mati pa bolečine!

Če je torej kdo še tako zapuščen, še tako zaničevan, njegova bolečina se vendar ne da primerjati z bolečino Marijino. Zatecite se torej vi reveži in ve vdove posebno jutri k Materi sedem žalosti;

potožite ji vse svoje nadloge, izpraznite pred njo svoje bolečin polno srce, rada vas bo poslušala, rada vam pomagala in obilnejše tolažbe dobite, kakor jo sploh kdaj smete pričakovati, jutri od Marije tolažnice žalostnih.

Pribežite k Mariji pa tudi vi trdovratni grešniki; res je, da ste morda že dolgo Marijini sovražniki, pa ne bojte se, jutri vam bo rada vse odpustila, ako jo prosite odkritosrčno odpuščanja. Saj je ona pribežališče grešnikov. Sami si morate reči: Enkrat se moramo poboljšati, enkrat moramo zapustiti pot pregrehe, ako hočemo sploh kdaj priti k Mariji. In mislim, da zato ni lepše priložnosti, kakor ravno ta Marijina slovesnost. Ne bojte se, in če bi bili vaši grehi danes rdeči, kakor škrlat, po dobro opravljeni spovedi bodo jutri beli kakor sneg.

Bilo je leta 1839., ko je v bolnišnici v mestu Dijon ležal na smrtni postelji sedemdesetletni starček. Veri se je zdavnaj odpovedal in delal je največje hudobije. Samo vsak dan je molil eno Češčenomarijo, pa ne zavoljo molitve, ampak zato, ker je to obljubil svoji umirajoči materi. Cele noči je pri njegovi bolniški postelji prečula usmiljena sestra Gabrijela, katera je s svojim trdnim zaupanjem na Marijo že veliko grešnikov v tej bolnišnici spreobrnila; s povzdignjenimi rokami ga je prosila, naj se spreobrne, pa vse zastonj. Čimbolj se je smrt bližala, tem trdovratnejši je bil videti. Zdaj je usmiljena sestra poskusila zadnji pripomoček: vzela je svetinjo neomadeževanega spočetja Marije Device, mu jo na skrivnem pod zglavje položila in ga začela vnovič prositi. Pa tudi sedaj zaman: s preklinjevanjem jo je odgnal. Z milim jokom je sestra sobo zapustila, pa preden je odšla, je zaklicala bolniku: „Jaz grem, pa Mati božja ostane pri tebi“ — mislila je na svetinjico Matere božje. Te besede pa so kakor oster meč prebodle srce umirajočega. Mati božja ostane pri meni, Mati božja ostane pri meni, tako je neprenehoma ponavljal, dokler ni trdo zaspal. Čez nekaj časa se zbudi in zahteva takoj usmiljeno sestro Gabrijelo in duhovnika, da bi se mu spovedal. Vsi so se čudili, on pa pravi: Mati božja se mi je prikazala v spanju, tukaj zraven postelje je stala in se je jokala. Vprašal sem jo, zakaj se joče, in odgovorila mi je: Zavoljo tebe! Tudi jaz sem se moral jokati, kakor otrok, in spoznal sem svojo hudobijo. — Skesano se je spovedal svojih grehov in kmalu mirno v Gospodu zaspal.

Vprašam vas, trdovratni grešniki, ali ni ta starček vaša podoba? Poglejte v mislih tja na Marijo, in zdelo se vam bo, da se joče, vprašajte jo, zakaj se joče: tudi vam bo odgovorila, da zavoljo vaših grehov. O, nikar ne pustite, da bi se Marija danes zavoljo vas jokala, obrišite ji solze v dobri spovedi, zapustite

vsaj v tem sv. času pot hudobije, napravite danes Mariji veselje, in ona vas v zadnji uri ne bo zapustila.

Spomnimo se pa tudi ubogih duš v vicah; o, kako se one jutrajšnjega dneva veselijo, ker vedo, da se bodo jutri marsikateri odprla nebeška vrata. In morda je med njimi duša tvojega dobrega očeta ali ljube matere, duša tvojega dobrega moža ali zveste žene, duša tvojega ljubljenega otroka. O, pridimo jim jutri z molitvijo na pomoč.

Mi vsi se pa potrudimo, da bomo jutrajšnji Marijin praznik s čistim srcem prav slovesno obhajali; težko, da bomo še kedaj Marijino sv. leto dočakali — jutri nam Marija gotovo nobene prošnje ne bo odbila.

Ti pa, o Marija brez madeža spočeta, ozri se na nas, svoje otroke, tebi se danes vnovič izročimo, tvoji smo, tvoji hočemo ostati. Tvojemu mogočnemu varstvu izročimo nedolžne otročiče. Tebi izročimo v sedanjih nevarnih časih posebno mladino, o varuj, varuj njih nedolžnost, varuj, da je ne izgube. Tebi izročimo vse zapuščene reve in sirote, poglej z milostnim očesom tudi na slepe, trdovratne grešnike. Nam vsem pa, ki se s Teboj tega lepega časa veselimo, stoj na strani že sedaj, posebno pa ob naši smrti uri.
— Amen.

Fr. Uranšek.

Pogled na slovstvo.

A.

Ljudska pesmarica za nabožno petje v cerkvi, v šoli in doma. Pripredil F. S. Spindler. Založilo „Katol. tiskovno društvo“ v Ljubljani. Cena: 60 vin. v mehki vezavi, 1 K v platnu, 1 K 40 vin. v šagrinastem platnu z zlato obrezo. — Prav posebnega pomena se nam zdi ta sicer majhna, a lična in po vsebini vrlo bogata knjižica. Že zunanja oblika nam ugaja. Podobna je malemu molitveniku, ki se lahko brez ovire nosi seboj. In že to je v dosego namena, ki si ga je knjižica stavila, važno. Večji format, v kakršnih se pesmarice navadno izdajajo, bi marsikoga oviral, da bi knjižice ne jemal rad seboj. Zbirka sama nam podaja 81 raznih pesmi, prirejenih po večini dvoglasno, nekoliko tudi le enoglasno. Večinoma so nam te pesmi že stare znanke, ki so po „Ceciliji“ in raznih drugih zbirkah udomačene po naših korih, najdemo pa tudi nekaj novih pesmic v njej, ki jih prav z veseljem pozdravimo in vzprejmemo, kakor štev. 49, 65 i. dr. Skoraj vse naše znane skladatelje srečamo v zbirki, posebno številno je zastopan Rihar, ki je pač,

to se ne da tajiti, s svojo muzo vedel doslej še najbolj ubirati tiste strune, ki v ljudski duši najboljše odmevajo. Prav glede na številne druge Riharjeve pesmi pa bi mi v tej ljudski pesmarici koralni št. 21. in 22. bili zamenili z drugimi. Tudi za „Pange lingua“ bi želeli v zbirki samo en napev. Glasbena prireditev vsch pesmi je izborna. Zlasti pa moramo poudarjati, da imajo vse pesmi lepo gladko besedilo, katero je oskrbel prof. dr. Gr. Pečjak. Že znanim pesmim je dal oglašeno pravilno obliko, nekatere je prav spretno nanovo poslovenil. Namen te ljudske pesmarice je nad vse lep. Izražen je v besedah svetega pisma, katere je prireditelj dal kot motto knjižici na čelo: „Prepevaj Gospodu vsa zemlja!“ Bo li knjižica ta prekrasni namen tudi dosegla? Gotovo, ako se bodo lepote, koristi in važnosti splošnega ljudskega petja zavedali po vzgledu prirediteljevem tudi vsi oni, ki za pevsko vzgojo ljudstva morejo kaj storiti. V šoli, v molitvenih urah sv. R. Telesa, v Marijinih družbah i. dr. se nudi prilike dovolj storiti kaj za razširjenje in vdomačenje te lepe knjižice. To je naša želja, to pa bodi ljudski pesmarici in nje prireditelju najlepše priznanje.

Fr. Bernik.

B.

1. *Religionsunterricht für das zweite Schuljahr.* Von Fr. H. Bobelka, Pfarrer. Zweite, umgearbeitete Auflage. Mit fürstbischöflicher Druck-erlaubnis. Graz, 1905. Ulrich Mosers Buchhandlung (J. Meyerhoff). M. 8°. Str. 266. Vezana knjiga stane 3 K.

Fr. Bobelka je temeljito proučil znamenite kateheze in katekizme, in sestavil izviren, prav podroben navod za učenje krščanskega nauka. Njegov navod ne podaja samo vse tvarine, ki naj se obdeluje, ampak tudi vse besede, s katerimi naj katehet otrokom razloži tvarino, in katere morajo otroci za katehetom večkrat ponavljati. V knjigi so obravnavana vsa vprašanja malega katekizma brez zvezdic, 22 svetopisemskih zgodeb in 14 vprašanj, ki se ozirajo na cerkveno leto. Ta tvarina je razdeljena na 70 učnih ur. (Kakor znano, imajo skoraj v vsch škofijah tudi v prvem in drugem razredu za krščanski nauk dve uri; naloga slovenskega katehetskega shoda bo vsprejeti tozadevno resolucijo še glede drugih škofij.) — V Bobelkovem delu bo našel vsak katehet mnogo koristnih navodil za pouk krščanskega nauka.

2. V zbirki „*Volksbücherei*“ (izdaja „*Styria*“ v Gradcu) so izšla naslednja dela: *Eine unsichtbare Kette.* Von Zenaïde Fleuriot. (Zv. 31—33.) Aus „*Schimpf und Ernst*“ und aus dem „*Rollwagenbüchlein*“. Kurzweilige Geschichten von Johannes Pauli und Jörg Wickram. Neubearbeitet von Anton Plattner. (Zv. 34.) *Geschichte eines alten Commissantens.* Die Sühne. Von Julius Ebersberg. (Zv. 35 in 36.) *Das sonderbare Duell.* Von Friedrich Gerstäcker. (Zv. 37.) *Verhängnisse.* Von Friedrich Gerstäcker. (Zv. 38 in 39.) — V zvezkih 40—48 je objavljen prevod H. Sinkiewičevega romana „*Križarji*“. Posamezni zvezki stanejo 20 vinarjev.